

**Az Európai Adatvédelmi
Testület és az európai
adatvédelmi biztos
03/2021. számú közös
véleménye az európai
adatkormányzásról szóló
európai parlamenti és
tanácsi rendeletre irányuló
javaslatról
(adatkormányzásról szóló
rendelet)**

1.1. verzió

Verziótörténet

1.1. verzió	2021. június 9.	Kisebb szerkesztési módosítások
1.0. verzió	2021. március 10.	A közös vélemény elfogadása

TARTALOMJEGYZÉK

1	HÁTTÉR.....	5
2	A KÖZÖS VÉLEMÉNY HATÁLYA.....	6
3	ÉRTÉKEELÉS.....	8
3.1	Általános megjegyzések.....	8
3.2	A javaslatnak a személyes adatok védelmére irányuló uniós joggal való kapcsolatára vonatkozó általános kérdések.....	9
3.3	A közszférabeli szervezetek birtokában lévő védett adatok bizonyos kategóriáinak további felhasználása	19
3.3.1	A javaslat kapcsolata a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel és az általános adatvédelmi rendelettel	19
3.3.2	5. cikk: a közszféra információinak további felhasználására vonatkozó feltételek.....	22
3.3.3	5. cikk (11) bekezdés: a „rendkívül érzékeny” nem személyes adatok további felhasználása	28
3.3.4	6. cikk: az adatok további felhasználásának díjai	28
3.3.5	Kormányzási és intézményi szempontok: 7. cikk (illetékes szervek). 8. cikk (egyablakos információk pont).....	30
3.4	Az adatmegosztási szolgáltatókra vonatkozó követelmények.....	31
3.4.1	A 9. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti adatközvetítők: közvetítő szolgáltatások a potenciális adatfelhasználók és az érintettek között.....	35
3.4.2	A 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti adatközvetítők: „adatszövetkezetek”	37
3.4.3	10. cikk: bejelentési rendszer – a nyilvántartásba vételre való jogosultság általános követelményei – a bejelentés tartalma; a bejelentés eredménye (és időzítése). 11. cikk: az adatmegosztási szolgáltatások nyújtásának feltételei.....	38
3.4.4	12. cikk és 13. cikk: az illetékes hatóságok és a megfelelés ellenőrzése (10. és 11. cikk) 42	
3.5	Adataltruizmus.....	44
3.5.1	Az adataltruizmus és az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzájárulás közötti kölcsönhatás	44
3.5.2	16–17. cikk: nyilvántartási rendszer – a nyilvántartásba vételre való jogosultság általános követelményei – a nyilvántartásba vétel tartalma; a nyilvántartásba vétel eredménye (és időzítése)	48
3.5.3	18–19. cikk: átláthatósági követelmények és az érintettek és a jogi személyek adataikhoz fűződő jogainak és érdekeinek védelmére vonatkozó egyedi követelmények	49
3.5.4	20. cikk és 21. cikk: a nyilvántartásba vételért és a megfelelés ellenőrzéséért felelős illetékes hatóságok.....	51

3.5.5	22. cikk: Az adataltruizmushoz való európai hozzájárulási űrlap	52
3.6	Nemzetközi adattovábbítások: 5. cikk (9)–(13) bekezdés; (17), (19) preambulumbekendés; 30. cikk.....	53
3.7	Az intézményi keretekre vonatkozó horizontális rendelkezések; panaszok; az Európai Adatinnovációs Testület (EDIB) szakértői csoportja; felhatalmazáson alapuló jogi aktusok; büntetések, értékelés és felülvizsgálat, az egységes digitális kapuról szóló rendelet módosításai, átmeneti intézkedések és hatálybalépés	54
3.7.1	23. cikk: az illetékes hatóságokkal kapcsolatos követelmények	54
3.7.2	24. cikk: panaszok; 25. cikk: hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog.....	55
3.7.3	26. cikk és 27. cikk: az Európai Adatinnovációs Testület szakértői csoportjának összetétele és feladatai.....	56
3.7.4	31. cikk: a javaslat megsértése esetén alkalmazandó szankciók.....	58
3.7.5	33. cikk: az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása	58

Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos

tekintettel a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. október 23-i 2018/1725 rendelet (a továbbiakban: EUDPR) 42. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel az EGT-megállapodásra és különösen annak az EGT Vegyes Bizottság 2018. július 6-i 154/2018 határozatával módosított XI. mellékletére és 37. jegyzőkönyvére,

A KÖVETKEZŐ KÖZÖS VÉLEMÉNYT FOGADTA EL

1 HÁTTÉR

1. Az adatkormányzási rendeletre irányuló javaslatot (a továbbiakban: a javaslat) az „Európai adatstratégia” című közlemény (a továbbiakban: adatstratégia)¹ alapján fogadták el.
2. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a Bizottság az adatstratégia szerint úgy véli, hogy a „polgárok csak akkor fognak megbízni az adatvezérelt innovációban, és csak akkor fogadják el azt, ha meggyőződnek arról, hogy az EU-ban az adatok megosztása során maradéktalanul érvényesülnek a szigorú uniós adatvédelmi szabályok”².
3. Ahogyan az indokolás ismerteti, a javaslat „célja az adatok rendelkezésre állásának elősegítése a teljes EU-ban, az adatközvetítők iránti bizalom növelése és az adatmegosztási mechanizmusok megerősítése révén. Az eszköz a következő helyzetekkel foglalkozna:
 - A közszféra adatainak további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátása olyan helyzetekben, amikor az említett adatokra mások jogai vonatkoznak.
 - Adatmegosztás vállalkozások között, bármely formájú díjazás ellenében.
 - Személyes adatok felhasználásának egy »személyesadat-megosztási közvetítő« segítségével történő megosztásának lehetővé tétele, amelynek célja az egyének részére segítségnyújtás az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) szerinti jogaik gyakorlásában.
 - Az adatok altruisztikus alapon történő felhasználásának engedélyezése”³.
4. A javaslat benyújtásakor a Bizottság nevezetesen úgy vélte, hogy az „új rendelet célja, hogy jó irányítási keretet biztosítson a közös európai adatterek támogatásához, és biztosítja, hogy az adatokat azok birtokosai önkéntesen bocsáthassák rendelkezésre. Kiegészítője lesz a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv nagy értékű adatkészletekre vonatkozóan hamarosan életbe lépő szabályainak, amelyek

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának, Európai adatstratégia – 2020. február 19., COM(2020) 66 final.

² Európai adatstratégia, Bevezetés, 1. o.

³ Indokolás, 1. oldal.

*bizonyos adatkészletekhez az EU egész területén ingyenes hozzáférést fognak biztosítani, géppel olvasható formátumban és szabványosított alkalmazásprogramozási felületeken (API-k) keresztül*⁴.

5. Az adatstratégia továbbá hangsúlyozza, hogy az „*adatok rendelkezésre állása elengedhetetlen a mesterségesintelligencia-rendszerek tanításához. A termékek és szolgáltatások a mintafelismerésről és a tudásgenerálásról gyors ütemben térnek át egyre kifinomultabb előrejelzési technikákra, és így jobb döntések születnek*”⁵.
6. Ahogy a javaslat indokolása is elismeri, „*különösen fontos a személyes adatokra vonatkozó jogszabályokkal való kölcsönhatás. Az általános adatvédelmi rendelettel (GDPR) és az e-adatvédelmi irányelvvel az Unió szilárd és megbízható jogi keretet hozott létre a személyes adatok védelmére, és mércét szabott a világ számára*”⁶.
7. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos továbbá rámutat arra, hogy ahogyan az indokolásban szerepel, a javaslat „*célja az adatmegosztás megkönnyítése, többek között azon adatmegosztási közvetítők iránti bizalom megerősítésével, amelyeket várhatóan a különböző adatterekben használni fognak. Nem célja az adatokhoz való hozzáférésre és azok felhasználására vonatkozóan alapvető jogok megadása, módosítása vagy megszüntetése. Az említett típusú intézkedéseket egy lehetséges adatmegosztási jogszabály (2021) vonatkozásában tervezik*”⁷. E közös vélemény kidolgozásakor még nem áll rendelkezésre az adatmegosztási jogszabály célja és tartalma.

2 A KÖZÖS VÉLEMÉNY HATÁLYA

8. A Bizottság 2020. november 25-én tette közzé az európai adatkormányzásról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre („adatkormányzásról szóló rendelet”) irányuló javaslatot (a „javaslat”).
9. A Bizottság 2020. november 25-én az (EU) 2018/1725 rendelet (EUDPR) 42. cikkének (2) bekezdése alapján közös véleményt kért az Európai Adatvédelmi Testülettől és az európai adatvédelmi biztostól a javaslatról.
10. **A javaslat különös jelentőséggel bír az egyének jogainak és szabadságainak a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelme szempontjából. E vélemény hatálya a javaslatnak a személyes adatok védelmével kapcsolatos aspektusaira korlátozódik, amelyek – amint az megfigyelhető – a javaslat kulcsfontosságú – ha nem legfontosabb – szempontját jelentik.**
11. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a (3) preambulumbekendés kimondja, hogy „*ez a rendelet ezért nem sérti az (EU) 2016/679 rendeletet*”.
12. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy az adatok hozzáférhetőségének megkönnyítésére és az uniós digitális gazdaság hasznára való bizalom megerősítésére irányuló mögöttes célkitűzés valóban **a személyes adatok védelmére vonatkozó**

⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hu/qanda_20_2103#European%20Data%20Spaces

⁵ Adatstratégia, 2. és 3. oldal.

⁶ Indokolás, 1. oldal.

⁷ Indokolás, 1. oldal.

uniós vívmányok tiszteletben tartásának és alkalmazásának biztosításán és fenntartásán alapul. Az e területen alkalmazandó uniós jogot és különösen az (EU) 2016/679 rendeletet (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) olyan előfeltételnek kell tekinteni, amelyre további jogalkotási javaslatok épülhetnek anélkül, hogy érintenék a vonatkozó hatályos rendelkezéseket vagy beavatkoznának azokba, beleértve a felügyeleti hatóságok hatáskörét és más kormányzási szempontokat is⁸.

13. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos véleménye szerint ezért a javaslat jogi szövegében egyértelműen el kell kerülni az **általános adatvédelmi rendelettel való összeegyeztethetlenséget és esetleges ellentmondást**. Ez nemcsak a jogbiztonság, hanem annak elkerülése érdekében is szükséges, hogy a javaslat közvetlen vagy közvetett módon veszélyeztesse a személyes adatok védelméhez való alapvető jogot, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 16. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 8. cikke állapít meg.
14. Ebben a közös véleményben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos rámutat különösen az uniós adatvédelmi jogszabályokkal (valamint más uniós jogszabályokkal, például a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel) való következetlenségekre, valamint a jelenlegi javaslat hatálybalépéséből eredő, például a jogbiztonsággal kapcsolatos problémákra.
15. Mivel a javaslat, amint azt ez a közös vélemény részletesen kifejti, jelentős számú, gyakran egymással összefonódó, a személyes adatok védelméhez való alapvető jog védelmével kapcsolatos aggályt vet fel, **ezért ennek a közös véleménynek nem célja, hogy kimerítő listát adjon azokról a kérdésekről, amelyekkel a jogalkotónak foglalkoznia kell, és nem mindig kínál alternatív javaslatokat vagy szövegezési megoldásokat. E közös vélemény célja ehelyett a javaslat fő kritikus pontjainak tárgyalása.** Ugyanakkor az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos továbbra is rendelkezésre áll a további pontosítások és a Bizottsággal való információcsere céljából.
16. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azzal is tisztában van, hogy a javaslattal kapcsolatos jogalkotási folyamat folyamatban van, és hangsúlyozza, hogy a **társjogalkotóknak lehetőségük van arra, hogy e folyamat során további tanácsokat és ajánlásokat kérjenek**, különösen az alábbiak biztosítása érdekében: jogbiztonság a természetes személyek, a gazdasági szereplők és a közszférabeli szervek számára; az érintettek személyes adatainak megfelelő védelme az EUMSZ-szel, az Európai Unió Alapjogi Chartájával és az adatvédelmi vívmányokkal összhangban; fenntartható digitális környezet, beleértve a szükséges „fékeket és ellensúlyokat”.
17. Az adatvédelmi hatóságok bevonására irányuló felhívás – a javaslathoz fűződő esetleges fontos kapcsolódási pontok miatt⁹ – kapcsolódik az európai adatmegosztási jogszabályra irányuló jövőbeli javaslatokhoz is.

⁸ Lásd az európai adatvédelmi biztos 3/2020. sz. véleményét az európai adatstratégiáról, 64. bekezdés: „Végül az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a jövőbeli irányítási mechanizmusokkal összefüggésben megfelelően tiszteletben kell tartani a **független adatvédelmi felügyeleti hatóságok** hatásköreit. Ezen túlmenően az adatok szélesebb körű felhasználásához vezető stratégia végrehajtása szükségessé teszi az **adatvédelmi hatóságok** és más állami felügyeleti szervek **erőforrásainak jelentős növelését**, különösen a **technikai szakértelem és képességek** tekintetében. Ösztönözni kell az összes érintett állami felügyeleti szerv – köztük az adatvédelmi felügyeleti hatóságok – közötti együttműködést és közös vizsgálatokat”.

⁹ A javaslatot kísérő hatásvizsgálat (SWD(2020) 295 final) 6. oldalán a következőket írja elő (utólagos félkövér kiemelés): „A jelenlegi kezdeményezés az európai adatstratégiában bejelentett **kétlépcsős megközelítés első**

3 ÉRTÉKELÉS

3.1 Általános megjegyzések

18. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos elismeri azt a jogos célkitűzést, hogy az adatközvetítőkhöz vetett bizalom növelése és az adatmegosztási mechanizmusok Unió-szerte történő megerősítése révén elő kell mozdítani az adatok rendelkezésre állását, ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a személyes adatok védelme alapvető és szerves eleme annak a bizalomnak, amelyet az egyéneknek és szervezeteknek a digitális gazdaság fejlődésébe kell fektetniük. Az európai adatkormányzásról szóló rendeletre (adatkormányzásról szóló rendelet) irányuló javaslatot szintén figyelembe kell venni annak fényében, hogy a digitális gazdaság egyre nagyobb mértékben támaszkodik a személyes adatok kezelésére, valamint az olyan új technológiák kifejlesztésére, mint a nagy adathalmazok elemzése és a mesterséges intelligencia.
19. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy míg az általános adatvédelmi rendelet az adatvédelemhez való alapvető jog megerősítésére épült, a javaslat egyértelműen az adatok további felhasználásában és megosztásában rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázására összpontosít. Így a javaslat célja, hogy „javítani kell a belső piacon az adatmegosztás feltételeit”, amint az a (3) preambulumbekzdésben szerepel. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi azonban, hogy a javaslat – az azt kísérő hatásvizsgálatra is tekintettel – nem veszi kellőképpen figyelembe, hogy biztosítani és garantálni kell a személyes adatok uniós jog szerinti védelmének szintjét. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy ez a szakpolitikai tendencia, amely a személyes adatok védelmére vonatkozó szempontok megfelelő figyelembevétele nélkül egy adatközpontú gazdasági keret irányába mutat, alapvető jogi szempontból komoly aggályokat vet fel.** E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy minden olyan javaslatnak – beleértve az adatokkal kapcsolatos jövőbeli kezdeményezéseket is, mint például az európai adatmegosztási jogszabály –, amely hatással lehet a személyes adatok kezelésére, biztosítani kell és fenn kell tartania a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vívmányok tiszteletben tartását és alkalmazását.
20. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza továbbá, hogy az európai uniós modell az uniós értékeknek és alapvető jogoknak a szakpolitikai fejleményekben való beépítésén alapul, és hogy az általános adatvédelmi rendeletet olyan alapnak kell tekinteni, amelyre egy európai adatkormányzási modell épülhet. Amint azt már több szakpolitikai kontextusban, például a Covid19-világjárvány elleni küzdelemmel kapcsolatban is megállapították, a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogi keretet inkább az uniós értékeknek és elveknek megfelelő adatgazdaság kialakítását elősegítő tényezőnek, nem pedig akadálnak kell tekinteni.**

lépése. A kezdeményezés foglalkozni fog azzal, hogy egy támogató **kormányzási keret** révén sürgősen meg kell könnyíteni az adatmegosztást. **A második lépésben** a Bizottság foglalkozni fog az azzal kapcsolatos kérdésekkel, hogy **ki ellenőrzi vagy tulajdonolja az adatokat, azaz, hogy ki férhet hozzá és milyen körülmények között használhatja fel az adatokat.** E **jogok bevezetését az adatmegosztási jogszabály (2021)** összefüggésében fogják megvizsgálni. Az érdekelt felek eltérő érdekei és az azzal kapcsolatos eltérő nézetek, hogy mi tekinthető méltányosnak ebben a tekintetben, intenzív vita tárgyává teszik ezeket a kérdéseket, ami több időt tesz szükségessé”.

21. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos bízik abban, hogy ez a közös vélemény segíti a társjogalkotókat egy olyan jogalkotási eszköz elfogadásában, amely teljes mértékben megfelel a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vívmányoknak, és ezáltal növeli a bizalmat azzal, hogy az EUMSZ 16. cikkének (2) bekezdése alapján létrehozott független adatvédelmi hatóságok felügyelete mellett fenntartja az uniós jog által biztosított védelem szintjét.

3.2 A javaslatnak a személyes adatok védelmére irányuló uniós joggal való kapcsolatára vonatkozó általános kérdések

22. A javaslat számos hivatkozást tartalmaz az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelésre vonatkozóan, amely megállapítja a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmére és a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat (lásd többek között a javaslat (3) preambulumbekzdését; (28) preambulumbekzdését: „*amennyiben az adatmegosztási szolgáltatók adatkezelők vagy adatfeldolgozók az (EU) 2016/679 rendelet értelmében, azokat az említett rendelet szabályai kötik*”).
23. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy tekintettel a javaslat által hivatkozott személyes adatok kezelésének hatókörére, a (3) preambulumbekzdésnek hivatkoznia kell a 2002/58/EK irányelvre („elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv”), mivel az szintén a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vívmányok részét képezi, amelyekkel a javaslatnak összhangban kell lennie.
24. Általánosabban fogalmazva, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy **sem a javaslat szelleme, sem a szövege nem áthatja alá a védelem szintjét, és teljes összhangot kell biztosítania az** általános adatvédelmi rendelet által megállapított **elvekkel és szabályokkal** annak érdekében, hogy hatékonyan garantálja a Charta 8. cikke és az EUMSZ 16. cikke értelmében a személyes adatok védelméhez biztosított alapvető jogokat.
25. A fentiekre tekintettel, az e közös vélemény következő pontjaiban említettek szerint az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a **javaslat jelentős következtelenségeket vet fel az általános adatvédelmi rendelettel**, valamint más uniós jogszabályokkal¹⁰, különösen az alábbi öt szempont tekintetében:

¹⁰ Bár ez az észrevétel nem kapcsolódik szigorúan a személyes adatok kezeléséhez, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos esetleges zavart és kétértelműséget észlel a tekintetben, hogy a javaslat hogyan alkalmazható együtt a **nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló (EU) 2018/1807 rendelettel**. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az „adatkezelés”, a „felhasználó”, a „foglalkozásszerű felhasználó” és az „adatlokizálási követelmény” fogalom meghatározása, valamint a rendelet nem személyes adatokra vonatkozó egyéb rendelkezései (lásd például az *adathordozásról* szóló 6. cikket) nem feltétlenül állnak **összhangban** a javaslatban szereplő fogalom meghatározásokkal és egyéb rendelkezésekkel, vagy átfedésben vannak azokkal. Ezenkívül a közsférabeli szervezetek által tárolt, statisztikai titoktartás alapján védett adatok további felhasználása tekintetében megjegyzendő, hogy a javaslat 3. cikkének (3) pontjában foglalt elv ellenére az 5. cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott további felhasználásra vonatkozó feltételek nincsenek összhangban a statisztikai célokra használt bizalmas adatok védelmére irányuló, uniós szinten meghatározott ágazati szabályokkal (lásd az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség

- a) a javaslat tárgya és hatálya;
- b) a javaslatban alkalmazott fogalommagyarázatok/terminológia;
- c) a személyes adatok kezelésére vonatkozó jogalap;
- d) a személyes és nem személyes adatok (kezelése) közötti különbségtétel elmosása (és a javaslat és a nem személyes adatok szabad áramlásáról szóló rendelet közötti nem egyértelmű kapcsolatot);
- e) a javaslatnak megfelelően kijelölendő illetékes szervek és hatóságok irányítása/feladatai és hatáskörei, tekintettel a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak védelméért felelős adatvédelmi hatóságoknak a személyes adatok kezelésével, valamint a személyes adatok Unión belüli szabad áramlásának megkönnyítésével kapcsolatos feladataira és hatásköreire.

A. Tárgy és hatály

26. A javaslat 1. cikkének (2) bekezdése értelmében: *„Ez a rendelet nem érinti az egyéb uniós jogi aktusok bizonyos adatkategóriáihoz való hozzáférésre vagy azok további felhasználására vonatkozó rendelkezéseit, valamint a személyes vagy nem személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos követelményeket.*

Amennyiben egy ágazatspecifikus uniós jogi aktus előírja a közszférabeli szervezetek, adatmegosztási szolgáltatók vagy az adataltruista szolgáltatásokat nyújtó nyilvántartott szervezetek számára további speciális műszaki, adminisztratív vagy szervezeti követelményeknek a teljesítését – többek között engedélyezési vagy tanúsítási rendszer révén –, az ágazatspecifikus uniós jogi aktus érintett rendelkezéseit is alkalmazni kell”.

27. **Az egyértelműség érdekében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat 1. cikkébe illesszenek be egy olyan rendelkezést, amely egyértelműen kimondja, hogy a javaslat nem hat ki és semmilyen módon nem érinti az egyéneknek a személyes adatok kezelése tekintetében az uniós és a nemzeti jog rendelkezései szerinti védelmének szintjét, és hogy a javaslat nem módosítja az adatvédelmi jogszabályokban meghatározott kötelezettségeket és jogokat. Ez a kiegészítés nagyobb jogbiztonságot teremtene, és garantálná, hogy a személyes adatok védelméhez való alapvető jog ne sérüljön.**

hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, valamint az európai statisztikákról szóló 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizalmas adatokhoz való tudományos célú hozzáférés tekintetében történő végrehajtásáról és a 831/2002/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 17-i 557/2013/EU bizottsági rendeletet).

28. E tekintetben nem világos, hogy a javaslat 9. cikkének (2) bekezdése miért tartalmaz hasonló pontosítást, amely az adatmegosztási szolgáltatókra¹¹ utal, és ez miért nem a javaslat 1. cikke szerinti horizontális rendelkezésként szerepel (amely értelemszerűen a közszférabeli szervezetekre, a továbbfelhasználókra, az adataltruista szervezetekre is vonatkozik).

B. A javaslat fogalom meghatározásai nincsenek összhangban az általános adatvédelmi rendelet fogalom meghatározásaival és kulcsfogalmaival, ezért azokat módosítani vagy pontosítani kell

29. Az „adattulajdonos” fogalmának a javaslat 2. cikkének (5) bekezdésében szereplő meghatározása („olyan jogi személy vagy érintett, aki az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jogszabályokkal összhangban jogosult hozzáférést adni az ellenőrzése alatt álló bizonyos személyes vagy nem személyes adatokhoz vagy azokat megosztani”) nincs összhangban az általános adatvédelmi rendelet átfogó elveivel, valamint az általános adatvédelmi rendelet szövegével.
30. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy jogi bizonytalanságok merülhetnek fel abból a tényből, hogy az általános adatvédelmi rendelet nem említi az érintett azon jogát, hogy hozzáférést biztosítson személyes adataihoz, vagy megossza azokat harmadik felekkel, és még kevésbé biztosít olyan egyenértékű jogot a jogi személy számára, amely extrapolálhatónak tűnik az „adattulajdonos” fogalom meghatározásából. Ehelyett az általános adatvédelmi rendelet minden egyén számára garantálja a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez való jogot, ami a személyes adatok kezelésére vonatkozó olyan átfogó szabályokra utal, amelyek kötelezőek az adatokat kezelő minden jogalanyra (adatkezelő/közös adatkezelő) vagy az adatkezelő nevében történő adatkezelésre (adatfeldolgozóra) nézve¹².
31. **E tekintetben az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület úgy véli, hogy ahelyett, hogy megállapítanák, hogy egy jogi személynek joga van hozzáférést biztosítani a**

¹¹ A 9. cikk (2) bekezdése szerint: „Ez a fejezet nem érinti az adatmegosztási szolgáltatókra vonatkozó egyéb uniós és nemzeti jogszabályok alkalmazását, ideértve a felügyeleti hatóságoknak az alkalmazandó jog betartásának biztosítására vonatkozó hatáskörét, különösen a személyes adatok védelmét és a versenyjogot illetően”.

¹² Lásd még az általános adatvédelmi rendelet (6) és (7) preambulumbekzdését (utólagos félkövér kiemelés): „(6) A gyors technológiai fejlődés és a globalizáció új kihívások elé állította a személyes adatok védelmét. A személyes adatok gyűjtése és megosztása jelentős mértékben megnőtt. A technológia a vállalkozások és a közhatalmi szervek számára tevékenységük folytatásához a személyes adatok felhasználását minden eddiginél nagyobb mértékben lehetővé teszi. Az emberek egyre nagyobb mértékben hoznak nyilvánosságra és tesznek globális szinten elérhetővé személyes adatokat. A technológia egyaránt átalakította a gazdasági és a társadalmi életet, és egyre inkább elősegíti a személyes adatok Unión belüli szabad áramlását és a személyes adatok harmadik országok és nemzetközi szervezetek részére történő továbbítását, biztosítva egyúttal a **személyes adatok magas szintű védelmét**.

(7) E fejlemények egy olyan **szilárd és az eddiginél következetesebb uniós adatvédelmi keretet** igényelnek, amelyet **erős kikényszeríthetőség** támogat, hiszen a **bizalom** megteremtése fontos a digitális gazdaság belső piaci fejlődéséhez. **A természetes személyek számára biztosítani kell, hogy saját személyes adataik felett maguk rendelkezzenek**. A természetes személyek, a gazdasági szereplők és a közhatalmi szervek számára a **jogbiztonságot és a gyakorlati biztonságot** fokozni kell”.

személyes adatokhoz vagy megosztani azokat, helyénvalóbb lenne arra utalni, hogy a személyes adatok bizonyos kezelése elvégezhető-e, és ha igen, milyen feltételek mellett.

32. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt szeretné tisztázni, hogy mind a személyes adatokhoz való hozzáférés, mind azok megosztása az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti személyes adat-kezelésnek minősül.
33. Az adatvédelmi jogszabályok szerint a személyes adatok kezelése jogszerű, ha az érintett (azon azonosított vagy azonosítható természetes személy, akire a személyes adatok vonatkoznak) hozzájárult személyes adatainak egy vagy több konkrét célból történő kezeléséhez, vagy ha az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke szerinti más megfelelő jogalap érvényesen alkalmazható.
34. A fenti megfontolások különösen a Charta 8. cikkére tekintettel merülnek fel: *„(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez. (2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni”.*
35. Az Európai Adatvédelmi Testületnek és az európai adatvédelmi biztosnak aggályai vannak a javaslat (14) preambulumbekzdésének szövegezésével kapcsolatban is (aláhúzás hozzáadva): *„A vállalatoknak és az érintetteknek képesnek kell abban bízniuk, hogy a közszféra birtokában lévő védett adatok bizonyos kategóriáinak további felhasználása a jogaikat és érdekeiket tiszteletben tartó módon történik”; a 11. cikk (6) bekezdése, amely szerint *„garanciákkal kell rendelkeznie, amelyek lehetővé teszik az adattulajdonosok és az adatfelhasználók számára, hogy fizetésektelenség esetén hozzáférjenek adataikhoz”; valamint a 19. cikk, *„Az érintettek és a jogi személyek adataikhoz fűződő jogainak és érdekeinek védelmére vonatkozó egyedi követelmények”, amely a 19. cikk (1) bekezdésének a) pontjában a következőkre hivatkozik: *„azok az általános érdekű célok, amelyek esetében [az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásában szereplő bármely jogi személy] lehetővé teszi [az adattulajdonosok] adatainak az adatfelhasználók általi történő feldolgozását, egyszerűen érthető módon”.****
36. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az érintett személyes adataival kapcsolatos jogai és érdekei, valamint a jogi személyeknek a rájuk vonatkozó információkkal kapcsolatos jogai és érdekei nem ugyanolyan jellegűek (ez utóbbi nem az emberi méltóságra, a magánélethez és az adatvédelemhez való jogra vonatkozik, hanem az ipari tulajdonjogokra, például az üzleti titkokra, szabadalmakra és védjegyekre). Ezért a fent említett heterogenitásra tekintettel az említett rendelkezések nemcsak fogalmilag „szilárdak”, hanem nehezen végrehajthatók is, és jogbizonytalanságokat keltenek. Fizetésektelenség esetén például (a 11. cikk (6) bekezdésében említettek szerint) azok a biztosítékok, amelyek lehetővé teszik az adattulajdonosok számára a nem személyes adatokhoz való hozzáférést, a gyakorlatban jelentősen eltérnének a személyes adatok további kezelésének feltételeitől és korlátaitól. Ezek valóban különböző kérdések, amelyek különböző megoldásokat igényelnek¹³, és az adatmegosztási szolgáltató azon kötelezettsége,

¹³ Fizetésektelenség esetén például figyelmet kell fordítani arra a tényre, hogy ennek következtében megváltozik az adatok adatkezelője. Az új adatkezelőnek különösen azt kell megállapítania, hogy milyen adatokat lehet kezelni; azonosítania kell azokat a célokat, amelyekre az adatokat eredetileg megszerezték; meg kell határozni az adatmegosztás jogalapját; biztosítania kell az adatvédelmi elveknek való megfelelést, különös tekintettel a jogszerűsége, a méltányosságra és az átláthatóságra; tájékoztatnia kell az érintetteket az adataik

hogy biztosítsa a szolgáltatásnyújtás folyamatosságát (ideértve a személyes adatok megosztását is), legalábbis félreérthető, ha nem nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen az általános adatvédelmi rendelettel.

37. Az „adatfelhasználó”¹⁴ fogalmának a 2. cikk (6) bekezdése szerinti meghatározása szintén a javaslat által bevezetett új fogalom meghatározás, amelynek – személyes adatok esetében – az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (9) bekezdése szerinti címzett¹⁵ fogalmával való kölcsönhatása nem egyértelmű. E tekintetben megjegyezzük, hogy a javaslat 11. cikkének (1) bekezdése a következőket állapítja meg: „a szolgáltató nem használhatja azokat az adatokat, amelyekhez szolgáltatásokat nyújt, az adatfelhasználók rendelkezésére bocsátásától eltérő célra [...]”. Ez a rendelkezés az „adatfelhasználó” fogalmával együttesen értelmezve jogbizonytalanságot teremt, mivel a GDPR szerinti „címzett” fogalma és a javaslat szerinti „adatfelhasználó” fogalma eltér, ami nehézségekhez vezethet a gyakorlati alkalmazás terén. Ezenkívül a 2. cikk (6) bekezdése szerinti fogalom félrevezető lehet, ha úgy értelmezzük, hogy az olyan természetes vagy jogi személyre utal, aki vagy amely jogosult (rendelkezik a joggal) arra, hogy a személyes adatokat kereskedelmi és nem kereskedelmi célokból használja. Az ilyen „jogosultságra” való hivatkozás és annak jelentése (jogforrása és hatása) szintén nem egyértelmű.
38. Emellett nem világos az sem, hogy milyen kölcsönhatás van az adatfelhasználónak mint „[az adatok kereskedelmi és nem kereskedelmi célú felhasználására jogosult] természetes vagy jogi személynek” és az adatkezelőnek, a közös adatkezelőnek vagy az adatfeldolgozónak az általános adatvédelmi rendelet szerinti fogalma között. A javaslat hivatkozik továbbá az adatkezelőnek vagy adatfeldolgozónak való esetleges minősítésre és az általános adatvédelmi rendelet szerinti kötelezettségekre az adatmegosztási szolgáltatók tekintetében¹⁶, azonban az adatfelhasználó vagy az adataltruista szervezetek tekintetében nem (annak ellenére, hogy ez utóbbiak az általános adatvédelmi rendelet értelmében is lehetnek adatkezelők, közös adatkezelők vagy adatfeldolgozók).
39. **Általánosabban fogalmazva, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a javaslatnak meg kell határoznia az egyes „szereplők” (adatmegosztási szolgáltató, adataltruista szervezet, adatfelhasználó) személyesadat-védelmi jogszabályaival kapcsolatos szerepeit (adatkezelő, adatfeldolgozó vagy közös adatkezelő), nemcsak az általános adatvédelmi rendelet alkalmazandó kötelezettségeivel kapcsolatos kétértelműség elkerülése, hanem a jogi szöveg olvashatóságának javítása érdekében is.**
40. Hasonló kérdések, nevezetesen az **általános adatvédelmi rendeletben szereplő fogalom meghatározásokkal és szabályokkal való nem egyértelmű kapcsolat** a javaslat 2. cikkének (7) bekezdése szerinti „adatmegosztás” fogalmához kapcsolódnak (amely többek között a

kezelésével kapcsolatos változásokról, és figyelembe kell vennie, hogy az érintettek élhetnek a tiltakozáshoz való jogukkal.

¹⁴ A javaslat 2. cikkének (6) bekezdése: „**Adatfelhasználó:** az a **természetes vagy jogi személy**, aki jogszerű hozzáféréssel rendelkezik **bizonyos** adatokhoz, **és jogosult ezeket az adatokat** kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célokra **felhasználni**”.

¹⁵ Az általános adatvédelmi rendeletben szereplő fogalom meghatározás szerint a 4. cikk (9) bekezdése értelmében „címzett” az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, akivel vagy amellyel a személyes adatot közlik, függetlenül attól, hogy harmadik fél-e [...]”.

¹⁶ Lásd a (28) preambulumbekendést: „amennyiben az adatmegosztási szolgáltatók adatkezelők vagy adatfeldolgozók az (EU) 2016/679 rendelet értelmében, azokat az említett rendelet szabályai kötik”.

„megosztott adatok közös vagy egyéni felhasználására” utal). Ami a személyes adatokat illeti, a személyes adatok közös felhasználása (mind az adattulajdonos, a jogi személy és az adatfelhasználó által) közvetlenül vagy közvetítón keresztül is megtévesztő.

41. Az alábbiakban részletezett hasonló aggályok a „[jogalanyoktól az adatok további felhasználására kapott engedély]” kifejezéssel kapcsolatosak, amelyre azonban a javaslat nem ad meghatározást.
42. A 2. cikk (4) bekezdésében meghatározott „metaadat” fogalma szintén problematikus a személyes adatok védelmének szempontjából, mivel az a következőkre utal: „az adatmegosztási szolgáltatás nyújtása céljából egy természetes vagy jogi személy bármilyen tevékenységéről gyűjtött adatok, beleértve a dátumot, az időt és a földrajzi helymeghatározási adatokat, a tevékenység időtartamát, a szolgáltatást igénybe vevő személy egyéb természetes vagy jogi személyekkel való kapcsolatát”. Az ilyen adatok magukban foglalhatják a személyes adatokat.
43. Amint azt ez a közös vélemény részletesebben kifejti, a 11. cikk (2) bekezdésére tekintettel a javaslat értelmezhető úgy, hogy jogalapot teremt a metaadatok kezeléséhez. Úgy tűnik, hogy a javaslat 11. cikke előírja, hogy az adatmegosztási szolgáltatás nyújtásának feltételeként a szolgáltatónak képesnek kell lennie arra, hogy a fent említett metaadatokat „az [adatmegosztási] szolgáltatás fejlesztéséhez” használja. A jogi szöveg nem utal többek között arra, hogy az adatmegosztási szolgáltatónak megfelelő jogalapra kell támaszkodnia a személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti kezeléséhez.
44. **Általánosabban fogalmazva, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy mivel a javaslat – ahogyan az magában a javaslatban is szerepel – nem sérti az általános adatvédelmi rendeletet, az általános adatvédelmi rendeletben szereplő fogalom meghatározásokat kell alkalmazni, és azokat nem szabad hallgatólagosan módosítani vagy törölni a javaslat révén, és az új fogalom meghatározások – amennyiben azok a személyes adatok kezelésére vonatkoznak – „ténylegesen” nem tartalmazhatnak olyan „szabályokat”, amelyek nem egyeztethetők össze az általános adatvédelmi rendelet szellemével és betűjével.**
45. Ez a pontosítás különösen fontos az egyértelműség hiánya és a javaslatból eredő jogbizonytalanság kumulatív hatása miatt, mivel ugyanazon rendelkezés egynél több nem egyértelmű fogalom meghatározást tartalmaz (lásd például a javaslat 7. cikke (2) bekezdésének c) pontját: „a további felhasználók hozzájárulást *vagy* engedélyt kapjanak altruisztikus és egyéb célokra történő további felhasználásra az adattulajdonosok konkrét döntéseivel összhangban”).
46. **A fentiek fényében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos javasolja a javaslat pontosítását és módosítását annak biztosítása érdekében, hogy – amennyiben személyes adatok érintettek – ne maradjon ellentmondás az általános adatvédelmi rendelet fogalom meghatározásaival és fogalmaival.**

C. A javaslatnak a jogbizonytalanság elkerülése érdekében pontosabban meg kell határoznia az általános adatvédelmi rendeletben a személyes adatok kezelésére alkalmazandó jogalapot

47. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat több rendelkezés alapján hivatkozik „az adattulajdonosok engedélyére” az adatok felhasználására vonatkozóan:
- 5. cikk (6) bekezdés: *„a közsférabeli szerv támogatja a további felhasználókat az érintettektől a hozzájárulás, illetve olyan jogi személyek engedélye megkérésével, akiknek jogait és érdekeit az említett további felhasználás befolyásolhatja”, a (11) preambulumbekkezdésben meghatározottak szerint: „A közsférabeli szervezeteknek adott esetben megfelelő technikai eszközökkel meg kell könnyíteniük az adatok további felhasználását az érintettek hozzájárulása vagy jogi személyek engedélye alapján a velük kapcsolatos adatok további felhasználására vonatkozóan”,*
 - 7. cikk (2) bekezdés c) pont: *„adott esetben a közsférabeli szervezetek segítése abban, hogy a további felhasználók hozzájárulást vagy engedélyt kapjanak altruisztikus és egyéb célokra történő további felhasználásra az adattulajdonosok konkrét döntéseivel összhangban [...]”,*
 - 11. cikk (11) bekezdés: *„ha a szolgáltató eszközöket biztosít az érintettek hozzájárulásának megszerzéséhez vagy a jogi személyek által rendelkezésre bocsátott adatok feldolgozásához szükséges engedélyek megszerzéséhez”,*
 - 19. cikk (3) bekezdés: *„Ha az adataltruista szervezetek nyilvántartásába felvett szervezet eszközöket biztosít az érintettek hozzájárulásának beszerzéséhez vagy a jogi személyek által rendelkezésre bocsátott adatok feldolgozásához szükséges engedélyek beszerzéséhez”, a (36) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint, „a jogi személyek engedélyt adhatnak nem személyes adataik az engedély megadásának pillanatában nem meghatározott célokra történő feldolgozásához”.*
48. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos e tekintetben megjegyzi, hogy a legtöbb esetben nem egyértelmű, hogy az engedély tárgya a személyes vagy nem személyes adatok vagy mindkettő további felhasználása.
49. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi továbbá, hogy személyes adatok kezelése esetén a **javaslatban említett „engedély” nem helyettesítheti az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti, a személyes adatok jogszerű kezelésére vonatkozó megfelelő jogalap szükségességét.** Más szóval az általános adatvédelmi rendelet szerint a személyes adatok kezelése csak akkor és annyiban jogszerű, ha és amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogalap legalább egyike alkalmazandó. A kétértelműség elkerülése érdekében a javaslatnak egyértelműen meg kell határoznia ezt a szempontot.
50. Valóban, ahhoz, hogy (a javaslat jogi szövegében meghatározandó) „engedély” fogalmát egy jogi személy azon „döntéseként (üzleti választásaként) lehessen értelmezni, amely szerint engedélyezi a személyes adatok kezelését, amennyiben ez a jogi személy rendelkezik az adatkezelés engedélyezésére irányuló, az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogalappal”, meg kell jegyezni, hogy a javaslat egyes rendelkezéseinek szó szerinti olvasata nem támogatja az általános adatvédelmi rendeletnek megfelelő értelmezést, mivel például a következőkre hivatkozik: *„ha az adatok további felhasználása nem engedélyezhető a (3)–(5) bekezdésben megállapított kötelezettségeknek megfelelően, és az (EU) 2016/679 rendelet alapján nincsen más jogalap az adatok továbbítására, a közsférabeli szerv támogatja a további felhasználókat az*

érintettektől a hozzájárulás, illetve olyan jogi személyek engedélye megkérésével [...]” (a javaslat 5. cikkének (6) bekezdése)¹⁷. Ezekben az esetekben úgy tűnik, hogy az „engedély” az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke szerinti jogalap legalább egyikének (az érintett hozzájárulása) alternatívája.

51. A javaslat (6) preambulumbekzdése a személyes adatok kezelésére vonatkozó megfelelő jogalapot illetően sem egyértelmű, mivel „általánosságban” utal arra a kötelezettségre, hogy a személyes adatok kezelése tekintetében az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében biztosított jogalapra kell támaszkodni¹⁸.
52. Más szempontból, amint azt e vélemény részletesebben kifejti, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy **tisztázni kell a javaslatban előirányzott különböző forgatókönyvek és az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (4) bekezdése közötti kapcsolatot**, és szabályozni kell azt a helyzetet, amikor a személyes adatok gyűjtésének céljától eltérő célból történő adatkezelés nem az érintett hozzájárulásán alapul.
53. **Ennek értelmében a javaslat céljára és tartalmára tekintettel az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslatra nem lehet olyan uniós jogként hivatkozni, amely egy demokratikus társadalomban szükséges és arányos intézkedésnek minősül az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében említett célkitűzések védelme terén, annak érdekében, hogy megalapozzák a személyes adatok gyűjtésének eredeti céljától eltérő célból végzett adatkezelést, ha az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (4) bekezdése szerint az adatkezelés nem hozzájáruláson alapul.**
54. **A fentiek fényében továbbá az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat jogi szövegében pontosítsák, hogy a személyes adatok kezelését mindig az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke szerinti megfelelő jogalapra kell alapozni.**
55. A személyes adatok kezelésének jogalapjával kapcsolatos esetleges következtelenségekre példaként kiemeljük a javaslat 11. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezést, amely szerint *„a kínált adatmegosztás alapján gyűjtött metaadatokat [csak] az adatmegosztási szolgáltatások fejlesztéséhez lehet felhasználni”*. E tekintetben emlékeztetünk arra, hogy a javaslatban említett metaadatok¹⁹ azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó információnak minősülhetnek, és ebben az esetben azokat az adatvédelmi szabályokkal összhangban kell kezelni, különös tekintettel az adatkezelés jogalapjára vonatkozó szabályokra. A jelen vélemény 51. bekezdésében említettek szerint azonban a javaslat nem foglalkozik ezzel az alapvető szemponttal.
56. **E tekintetben tágabb értelemben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a fent említett rendelkezés, valamint a javaslat bármely más rendelkezése nem**

¹⁷ Lásd még a 7. cikk (2) bekezdésének c) pontját; a 11. cikk (11) bekezdését; a javaslat fent hivatkozott 19. cikkének (3) bekezdését.

¹⁸ A javaslat (6) preambulumbekzdése különösen a következőket mondja ki (utólagos félkövér kiemelés): **„Általánosságban** a személyes adatokat illetően a személyes adatok feldolgozásának az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikkében meghatározott egy vagy több adatkezelési jogalapra kell támaszkodnia”.

¹⁹ A javaslat 2. cikkének (4) bekezdése szerint a „metaadat” jelentése a következő „az adatmegosztási szolgáltatás nyújtása céljából egy természetes vagy jogi személy bármilyen tevékenységéről gyűjtött adatok, beleértve a dátumot, az időt és a földrajzi helymeghatározási adatokat, a tevékenység időtartamát, a szolgáltatást igénybe vevő személy egyéb természetes vagy jogi személyekkel való kapcsolatát”.

biztosít önálló jogalapot a személyes adatoknak az adatfelhasználók általi további felhasználásához, valamint az adatmegosztási szolgáltatók vagy az adataltruista szervezetek által végzett adatkezelési tevékenységekhez, mivel nem felel meg az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) és e) pontjában említett, a 6. cikk (3) bekezdésében meghatározott adatkezelési kritériumoknak²⁰.

D. A személyes és nem személyes adatok (kezelése) közötti különbségtétel elmosása (és a javaslat és a nem személyes adatok szabad áramlásáról szóló rendelet közötti nem egyértelmű kapcsolat)

57. Általános megjegyzésként az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslat fő kritikus pontja – tekintettel a személyes adatok védelmére, vélhetőleg a fent említett összeegyeztethetlenségek vagy legalábbis a jogi szöveg kétértelmősége miatt – a bizonyos tekintetben a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1807 rendelet („a nem személyes adatok szabad áramlásáról szóló rendelet”)²¹ szerint szabályozott nem személyes adatok kezelése, valamint az adatvédelmi vívmányok által szabályozott és a különböző elvek által ösztönzött személyesadat-kezelés közötti különbségtétel elhomályosítása.
58. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a személyes és nem személyes adatok kategóriái közötti különbségtétel nehezen alkalmazható a gyakorlatban. A gyakorlatban ugyanis a nem személyes adatok kombinációjából lehet személyes adatokat, azaz azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó adatokat levezetni vagy előállítani²², különösen akkor, ha a nem személyes adatok a személyes adatok és így az eredetileg természetes személyekhez kapcsolódó információk anonimizálásának eredményei. Emellett a javaslat által előírányzott, a „nagy méretű adatállományok minták felismerésének vagy a gépi tanulásnak a lehetővé tétele”²³ érdekében az információk fokozott rendelkezésre állására, újrafelhasználására és megosztására vonatkozó forgatókönyvek szerint minél több nem személyes adat párosul más rendelkezésre álló információkkal, annál nehezebb lesz biztosítani az anonimizálást az érintettek újbóli

²⁰ „(3) Az (1) bekezdés c) és e) pontja szerinti adatkezelés jogalapját a következőknek kell megállapítania:

a) az uniós jog; vagy b) azon tagállami jog, amelynek hatálya alá az adatkezelő tartozik.

Az adatkezelés célját e jogalapra hivatkozással kell meghatározni, illetve az (1) bekezdés e) pontjában említett adatkezelés tekintetében annak szükségesnek kell lennie valamely közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához. Ez a jogalap tartalmazhat az e rendeletben foglalt szabályok alkalmazását kiigazító rendelkezéseket, ideértve az adatkezelő általi adatkezelés jogszerűségére irányadó általános feltételeket, az adatkezelés tárgyát képező adatok típusát, az érintetteket, azokat a jogalanyokat, amelyekkel a személyes adatok közölhetők, illetve az ilyen adatközlés céljait, az adatkezelés céljára vonatkozó korlátozásokat, az adattárolás időtartamát és az adatkezelési műveleteket, valamint egyéb adatkezelési eljárásokat, így a törvényes és tisztességes adatkezelés biztosításához szükséges intézkedéseket is, ideértve a IX. fejezetben meghatározott egyéb konkrét adatkezelési helyzetekre vonatkozóan. Az uniós vagy tagállami jognak közérdekű célt kell szolgálnia, és arányosnak kell lennie az elérni kívánt jogszerű céllal”.

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1807 rendelete (2018. november 14.) a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 303., 2018.11.28., 59. o.).

²² Lásd az európai adatvédelmi biztos 3/2020. sz. véleményét az európai adatstratégiáról, 30. bekezdés.

²³ Indokolás, 3. oldal.

azonosításának megnövekedett kockázata miatt. Következésképpen e forgatókönyvet szem előtt tartva minden esetben biztosítani kell az érintettek magánélethez és adatvédelemhez való alapvető jogait a javaslatban előírányzott különböző helyzetekben.

59. Ugyanakkor előfordulhatnak olyan esetek, amikor nem személyes adatokról van szó, amelyekre az általános adatvédelmi rendelet nem alkalmazandó, mivel azok eredetüknél fogva nem természetes személyekre vonatkoznak. Ilyenek például az ipari gépek rezgésérzékelőiből származó nem személyes adatok és más nem személyes adatok, például a gép földrajzi elhelyezkedése. Az ilyen nem személyes adatok esetében nincs szükség ugyanolyan szintű garanciákra, mint a személyes adatok anonimizálásából származó nem személyes adatok esetében, mivel csak az utóbbiak (hasonlóan az álnevesített adatok) vannak kitéve az újraazonosítás kockázatának.
60. **A javaslat „általános adatvédelmi rendelettel együtt” történő alkalmazásával kapcsolatos félreértések elkerülése érdekében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos javasolja a javaslat oly módon történő átdolgozását, hogy az jobban figyelembe vegye a személyes és nem személyes adatok, valamint a nem személyes adatok különböző típusai közötti különbségtételt.**
61. Ezért az európai adatvédelmi biztos által a vegyes adatkészlet fogalmával és az „elválaszthatatlanul összekapcsolódó” személyes és nem személyes adatokkal kapcsolatban már kifejezett aggályok sérelme nélkül²⁴ az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy a nem személyes adatok szabad áramlásáról szóló rendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerint: *„Személyes és nem személyes adatokat egyaránt tartalmazó adatkészletek esetében e rendelet az adatkészlet nem személyes adatokat tartalmazó részére alkalmazandó. Abban az esetben, ha egy adatkészletben a személyes és a nem személyes adatok elválaszthatatlanul összekapcsolódnak, ez a rendelet az (EU) 2016/679 rendelet sérelme nélkül alkalmazandó”*. Ennek értelmében a vegyes készlet tekintetében főszabály szerint az adatkezelők és adatfeldolgozók kötelezettségei és az érintettek jogai alkalmazandók az általános adatvédelmi rendeletben foglaltak szerint. Ez a megfontolás különösen fontos a javaslat összefüggésében, mivel lehetséges, hogy a legtöbb esetben az adatmegosztási szolgáltatón vagy az adataltruista szervezeten keresztül megosztott adatkészletek személyes adatokat is tartalmaznak. Mivel nem létezik „harmadik kategória” a személyes és nem személyes adatok között, ez nem változtatná meg az adatkészlet mint személyes adat jellegét és „jogi rendszerét”²⁵.
62. **A fentiek fényében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos rámutat annak kockázatára, hogy a javaslat párhuzamos szabályokat hoz létre, amelyek nincsenek összhangban sem az általános adatvédelmi rendelettel, sem a nem személyes adatok szabad áramlásáról szóló rendelettel, és ezzel aláássa azokat, és megnehezíti gyakorlati alkalmazásukat.**

²⁴ Lásd az európai adatvédelmi biztosnak a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatra vonatkozó, 2018. június 8-i észrevételeit: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-06-08-edps_formal_comments_freeflow_non_personal_data_en.pdf

²⁵ Lásd továbbá a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek szóló, „*Iránymutatás a nem személyes adatok Európai Unióban való szabad áramlásának keretéről szóló rendeletről*” című bizottsági közleményt, itt: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/guidance-regulation-framework-free-flow-non-personal-data-european-union>

E. A javaslatnak megfelelően kijelölendő illetékes szervek és hatóságok irányítása/feladatai és hatáskörei, valamint az adatvédelmi hatóságok feladatai és hatáskörei

63. A javaslat előírja, hogy a tagállamok jelöljenek ki illetékes szerveket azon közzférabeli szervezetek támogatására, amelyek hozzáférést biztosítanak az adatok további felhasználásához (a javaslat II. fejezete), valamint jelöljék ki az illetékes hatóságokat az adatmegosztási szolgáltatásokra és az adataltruizmusra vonatkozó rendelkezések betartásának figyelemmel kísérésére (a javaslat III. és IV. fejezete).
64. **Tágabb megjegyzésként az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azon a véleményen van, hogy mivel a javaslat értelmében az illetékes szervek és hatóságok számos feladata a személyes adatok kezeléséhez kapcsolódik, fennáll annak a kockázata, hogy a javaslat alapján kijelölt illetékes szervek és hatóságok beavatkoznak a független adatvédelmi hatóságok hatáskörébe és feladataiba. Ezért az adatvédelmi hatóságoktól eltérő illetékes hatóságok/szervek kijelölése összetett helyzethez vezethet a digitális szereplők és az érintettek számára, és befolyásolhatja az általános adatvédelmi rendelet rendelkezései alkalmazásának nyomon követését érintő következetességet is. Mivel az illetékes szervek és hatóságok kijelölése a tagállamok mérlegelési jogkörébe tartozik, fennállhat a szabályozási megközelítések közötti következetlenség és eltérések kockázata is az Unióban.**

3.3 A közzférabeli szervezetek birtokában lévő védett adatok bizonyos kategóriáinak további felhasználása

3.3.1 A javaslat kapcsolata a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel és az általános adatvédelmi rendelettel

65. Míg az indokolás szerint a javaslat „*a nyílt hozzáférésű adatokról és a közzféra információinak további felhasználásáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1024 európai parlamenti és tanácsi irányelvet (nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv)*²⁶ egészíti ki”, az (5) preambulumbekzdés tovább pontosítja, hogy „*az (EU) 2019/1024 irányelv, valamint az ágazatspecifikus jogszabályok biztosítják, hogy a közzférának az általa előállított adatok nagyobb részét könnyen hozzáférhetővé kell tennie felhasználás és további felhasználás céljából. Bizonyos adatkategóriák (üzleti bizalmas adatok, statisztikai titoktartás alá eső adatok, harmadik személyek szellemi tulajdonjogaival védett adatok, ideértve az üzleti titkokat és a személyes adatokat, amelyek külön nemzeti vagy uniós jogszabályok, például az (EU) 2016/679 rendelet és az (EU) 2016/680 irányelv alapján nem hozzáférhetők) nyilvános adatbázisokban a gyakran még kutatási vagy innovációs tevékenységek céljára sem elérhetők. Ezen adatok érzékenysége miatt bizonyos technikai és jogi eljárási követelményeknek a hozzáférés előtt teljesülniük annak biztosítása érdekében, hogy mások említett adatokkal kapcsolatos jogait is tiszteletben tartsák. Az említett követelmények teljesítése általában idő- és tudásigényes. Ez az említett adatok kihasználatlanságához vezetett. Noha egyes tagállamok struktúrákat, folyamatokat*

²⁶ HL L 172., 2019.6.26., 56. o.

hoznak létre, és időnként jogszabályokat alkotnak az említett további felhasználás megkönnyítése érdekében, az Unióban nem mindenütt ez a helyzet”.

66. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a fent említett előírások ellenére a javaslatnak a „nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel” való kapcsolódási pontja nem tűnik egyértelműnek. Nevezetesen jogbizonytalanság állhat fenn a közszféra információinak kiterjesztett további felhasználását illetően, amely a javaslat 3. cikke (Adatkategóriák) szerint a következőkre vonatkozna:

„[...] a közszférabeli szervezetnek birtokában lévő adatokra [...], amelyek a következő alapon védettek:

a) üzleti titoktartás;

b) a statisztikai adatokra vonatkozó titoktartás;

c) harmadik személyek szellemitulajdon-jogainak védelme;

d) személyes adatok védelme”.

67. A javaslat indokolása²⁷ nem tisztázza kellőképpen az ilyen kiterjesztett további felhasználás hatályát és a javaslatnak a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel való kölcsönhatását. Ezen túlmenően ugyanazon „kategóriába” helyezi („*mások jogainak tiszteletben tartásaként*”, ami a személyes adatok védelme szempontjából nem helyénvaló), és „*a személyes adatok védelmét, valamint a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és az üzleti titok védelmét*” írja elő.

68. Lehet érvelni azzal, hogy „*a közszférabeli szervezetek által tárolt, [...] alapján védett adatok*” megfogalmazás, többek között a „*személyes adatok védelme*” (3. cikk d) pont) ugyanakkor:

– sajnálatos, mivel azt sugallja, hogy az adatvédelmi rendelet *akadályozza* a személyes adatok szabad áramlását, ahelyett, hogy az érintett személyek jogainak és érdekeinek védelme mellett meghatározná a személyes adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat, *valamint*

– részben pontatlan, mivel a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv, ahelyett, hogy kizárná az alkalmazási köréből a személyes adatokat²⁸, az 1. cikk (2) bekezdésének h) pontjában előírja, hogy [a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv nem alkalmazandó] „*olyan dokumentumokra, amelyekhez a hozzáférést a hozzáférési szabályok a személyes adatok védelmének indokával korlátozzák vagy kizárják, valamint a szabályok értelmében hozzáférhető dokumentumok azon részeire, amelyek olyan személyes adatokat tartalmaznak, amelyek további felhasználása jogszabályi definíció szerint összeegyeztethetetlen a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről szóló*

²⁷ Lásd a 7. oldalon: „A II. fejezet mechanizmust hoz létre **a közszféra védett adatai bizonyos olyan kategóriáinak további felhasználására, amelyek felhasználásának feltétele mások jogainak tiszteletben tartása** (nevezetesen a személyes adatok védelme, de a szellemi tulajdonjogok védelme és az üzleti titoktartás jogcímén is). Ez a mechanizmus nem érinti az adatokhoz való hozzáférésről és további felhasználásról szóló ágazatspecifikus uniós jogszabályokat. **Az említett adatok további felhasználása nem tartozik az (EU) 2019/1024 irányelv** (nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv) **hatálya alá**. E fejezet rendelkezései nem keletkeztetnek jogot az említett adatok további felhasználására, hanem megadják azokat a harmonizált alapfeltételeket, amelyek mellett megengedhető az említett adatok további felhasználása (pl. a kizárólagosság kizárásának követelménye)”.

²⁸ Lásd a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv 1. cikkét.

*jogszabályokkal, illetve aláásná az egyén magánéletének és sérthetetlenségének védelmét, különösen a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vagy nemzeti jog alapján*²⁹.

69. Ezt az utolsó szempontot azonban a javaslat (7) preambulumbekzdése pontosítja³⁰. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos nem érti, hogy ez a fontos kérdés (valamint sok más, a személyes adatok védelmével kapcsolatos kérdés) miért szerepel egy preambulumbekzdésben, és miért nem szerepel a javaslat érdemi részében.
70. Ezen túlmenően a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében azok a személyes adatok, amelyek nem tartoznak e kivétel hatálya alá, az uniós vagy nemzeti hozzáférési rendszereknek megfelelően szabadon hozzáférhetők, és összeegyeztethető felhasználás céljából újrafelhasználhatók anélkül, hogy veszélyeztetnék a magánélet és az egyén integritásának védelmét, az irányelv hatálya alá tartoznak, és további felhasználás céljából hozzáférhetővé tehetők az említett irányelvben meghatározott feltételeknek megfelelően, valamint az adatvédelmi jogszabályok követelményeinek megfelelően. Valóban, ahogyan az általános adatvédelmi rendelet (154) preambulumbekzdésében szerepel, a közsféra információinak további felhasználásáról szóló uniós jogszabály *„nem módosítja és nem érinti a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő, az uniós és a tagállami jogba foglalt rendelkezések védelmi szintjét, és különösen nem módosítja [az általános adatvédelmi rendeletben] foglalt kötelezettségeket és jogokat*”. E célból az uniós jogalkotónak a közsféra információinak további felhasználására vonatkozó új elvek és szabályok meghatározásakor biztosítani kell az ilyen további felhasználás és a személyes adatok általános adatvédelmi rendelet szerinti védelméhez való jog szükséges összeegyeztetését³¹.
71. **Következésképpen az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv szabályai és az általános adatvédelmi rendelet szabályai már tartalmazznak olyan mechanizmusokat, amelyek lehetővé teszik a közsférabeli szervek birtokában lévő személyes adatoknak az egyének alapvető jogainak védelmére irányadó követelményekkel összhangban történő megosztását. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos ezért azt ajánlja, hogy a javaslat II. fejezetét hangolják össze a személyes adatok védelmére vonatkozóan az általános adatvédelmi rendeletben és a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvben meghatározott meglévő szabályokkal annak biztosítása érdekében, hogy a személyes adatok védelmének szintje ne kerüljön veszélybe az EU-ban, és ezzel egyidejűleg elkerülhető legyen, hogy ezek az eltérések jogbizonytalanságot eredményezzenek az egyének, a közsférabeli szervek és a továbbfelhasználók számára. Alternatív megoldásként a személyes adatokat ki lehetne zárni a javaslat hatálya alól, anélkül, hogy sérülnének az e közös véleményben szereplő további megállapítások a javaslat azon szabályainak az egyének magánélethez és**

²⁹ Lásd még e tekintetben a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv (52) és (53) preambulumbekzdését, valamint 1. cikkének (4) bekezdését és 10. cikkét, különös tekintettel a kutatási adatokra.

³⁰ „*A[z e rendelettel érintett adatok] nem tartoznak az (EU) 2019/1024 irányelv hatálya alá, amely kizárja azokat az adatokat, amelyek kereskedelmi és statisztikai titoktartás miatt nem hozzáférhetők, valamint azokat az adatokat, amelyek tekintetében harmadik személyek szellemi tulajdonjogokkal rendelkeznek. A személyes adatok nem tartoznak az (EU) 2019/1024 irányelv hatálya alá, amennyiben a hozzáférési rendszer kizárja vagy korlátozza az említett adatokhoz való hozzáférést adatvédelemmel, magánélettel és az egyén integritásával kapcsolatos okok érdekében, különösen az adatvédelmi szabályokkal összhangban*” (utólagos kiemelés).

³¹ Lásd az általános adatvédelmi rendelet (154) preambulumbekzdését és 86. cikkét, különös tekintettel a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozó uniós és tagállami jogra.

adattvédelemhez való jogára gyakorolt hatásáról, amelyek a közsférabeli szervek által tárolt információk egyes kategóriáinak további felhasználására vonatkoznak.

3.3.2 5. cikk: a közsféra információinak további felhasználására vonatkozó feltételek

72. A közsféra információinak további felhasználására vonatkozó feltételek a javaslat 5. cikkében vannak meghatározva, a (11) preambulumbekzdésben foglaltak szerint. E tekintetben az Európai Adattvédelmi Testület és az európai adattvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslat aggályokat vet fel.
73. **Az Európai Adattvédelmi Testület és az európai adattvédelmi biztos megismétli, hogy a javaslatban említett személyesadat-kezelésnek az általános adattvédelmi rendelettel teljes összhangban kell történnie, és azt megfelelő adattvédelmi garanciáknak kell kísérniük. Ez azt jelenti, hogy a személyes adatok további felhasználásának mindig tiszteletben kell tartania a jogszerűség, a méltányosság és az átláthatóság, valamint a célhoz kötöttség, az adattakarékosság, a pontosság, a tárolás korlátozása, az integritás és a titoktartás elvét az általános adattvédelmi rendelet 5. cikkével összhangban.**
74. Ebben az esetben a méltányosság, az átláthatóság és a célhoz kötöttség alapvető biztosítéka annak, hogy bizalom alakuljon ki azon egyének körében, akiknek a személyes adatait a közsféra tárolja, és így biztosak lehetnek abban, hogy az általuk szolgáltatott információk további felhasználása során tiszteletben tartják jogaikat és érdekeiket (lásd a javaslat (14) preambulumbekzdését), azaz személyes adataikat nem fogják váratlanul felhasználni velük szemben. A célhoz kötöttség elvének fontosságát egyértelműen bizonyítják a Covid19 elleni küzdelem szempontjából figyelembe vett intézkedések, például az egészségügyi hatóságok mint adatkezelők ellenőrzése alatt kezelendő egészségügyi adatok, amelyek nem használhatók fel kereskedelmi vagy más összeegyeztethetetlen célra³². Ennek következtében a közsférabeli szervek, amelyek a nemzeti vagy uniós jog szerint illetékesek a további felhasználás céljából való hozzáférés engedélyezése vagy megtagadása terén, kötelesek figyelembe venni, hogy a személyes adatok további felhasználása csak akkor engedélyezhető, ha az általános adattvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában és 6. cikkében szereplő célhoz kötöttség elve teljesül³³. El kell kerülni a közfeladat (pl. a közlekedés/mobilitás javítása vagy a határokon áterjedő súlyos egészségügyi veszélyek kezelése) végrehajtása során gyűjtött és/vagy megosztott adatok kereskedelmi célú, profitorientált (például biztosítási, marketing stb.) célú felhasználását. Az ilyen „funkciókiterjesztés” nemcsak az általános adattvédelmi rendelet 5. cikke szerinti adattvédelmi elvek megsértését jelentheti, hanem alááshatja az egyéneknek a további felhasználás mechanizmusába vetett bizalmát is, ami a javaslat alapvető célja (lásd a (14) és (19) preambulumbekzdést)³⁴.
75. E tekintetben az Európai Adattvédelmi Testület és az európai adattvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy az általános adattvédelmi rendelet 6. cikkének (4) bekezdése pontosítja a (személyes adatok) „összeegyeztethető további adatkezelésének” fogalmát. A javaslat 2. cikkének (2) bekezdésében szereplő „további felhasználás” fogalom meghatározása szerint a további felhasználás adattvédelmi szempontból a közsférabeli szervek birtokában lévő személyes adatok további, nem kellően meghatározott (kereskedelmi vagy nem kereskedelmi) célú kezelésének tekintendő. A javaslatnak a

³² Lásd az európai adattvédelmi biztos véleményét az európai adatstratégiáról, 10. bekezdés.

³³ Lásd e tekintetben a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv (52) preambulumbekzdését.

³⁴ Lásd az európai adattvédelmi biztos véleményét az európai adatstratégiáról, 25. bekezdés.

további felhasználás feltételeire vonatkozó 5. cikke azonban nem tartalmaz utalást arra vonatkozóan, hogy a további felhasználás mely célokra engedélyezhető jogszerűen, és nem írja elő, hogy az uniós vagy a tagállami jogban az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontjával vagy 6. cikke (1) bekezdésének e) pontjával és 6. cikkének (3) bekezdésével³⁵ összhangban gondosan és egyértelműen meg kell határozni a további felhasználás céljait, amelyek az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (4) bekezdése szerint megfelelnek az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek³⁶.

76. Általánosabban fogalmazva úgy tűnik, hogy a javaslat nem ír elő semmilyen jogi kötelezettséget a közsférabeli szervek számára a birtokukban lévő adatok további felhasználás céljából történő rendelkezésre bocsátására, és nem irányul kifejezetten az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkében felsorolt célkitűzések megőrzésére sem.
77. **Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos határozottan javasolja a javaslat módosítását annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a közsférabeli szervezetek birtokában lévő személyes adatok további felhasználása csak akkor engedélyezhető, ha az olyan uniós vagy tagállami jogon alapul, amely meghatározza azon egyértelműen összeegyeztethető célok listáját, amelyek érdekében a további adatkezelés jogszerűen engedélyezhető, vagy az az általános adatvédelmi rendelet 23. cikkében említett célkitűzések biztosításához szükséges és arányos intézkedésnek minősül egy demokratikus társadalomban.**
78. **Továbbá és a fenti ajánlással összhangban annak lehetővé tétele érdekében, hogy az „adatfelhasználók” a javaslat 2. cikkének (6) bekezdése szerinti „adatfelhasználók” fogalm meghatározása alapján jogszerű hozzáféréssel rendelkezzenek a személyes adatokhoz, a nemzeti vagy uniós jog alapján a további felhasználás céljából ilyen hozzáférés megadására vagy megtagadására hatáskörrel rendelkező közsférabeli szervezeteknek az említett adatközlésre alkalmazandó, az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke szerinti megfelelő jogalapra kell támaszkodniuk. Ezt a szempontot azonban nem határozza meg a javaslat 5. cikke, amely a közsférabeli szervek birtokában lévő személyes adatok további felhasználásának feltételeire vonatkozik.**
79. A javaslat (11) preambulumbekzdése és a kapcsolódó 5. cikk (3)–(6) bekezdése ugyanis nem olyan uniós vagy tagállami jogra utal, amely az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) vagy e) pontja szerinti jogalapot biztosítana, hanem a következőket állapítja meg (utólagos félkövér

³⁵ Az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (3) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendelet 6. cikke (1) bekezdésének c) pontja vagy 6. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti uniós vagy tagállami jognak többek között meg kell határoznia a személyes adatok kezelésének „célhoz kötöttségét”, valamint „az adatok közzétételének célját”.

³⁶ Más tekintetben a statisztikai titoktartás alapján védett, közsférabeli szervek birtokában lévő adatoknak a javaslat II. fejezetének hatókörébe való bevonása, ami összhangban áll a 3. cikk (1) bekezdésének b) pontjával és ellentétes a 3. cikk (3) bekezdésében foglalt elvvel, felveti annak kockázatát, hogy ellentétes legyen a statisztikai ágazatban fennálló alapvető adatvédelmi elvekkel és különösen a célhoz kötöttség elvével, amely szigorúan megtiltja a bizalmas adatok nem kizárólagosan statisztikai célokból történő használatát, és ezáltal alááshatja a természetes személyek statisztikai célokból történő személyesadat-biztosításba vetett bizalmát (lásd az európai statisztikákról szóló, fent említett 223/2009/EK rendelet (27) preambulumbekzdését, valamint az Európa Tanácsnak a statisztikai célokból gyűjtött és kezelt személyes adatok védelméről szóló, R (97)18. számú ajánlása 4. cikkének (1) és (2) bekezdését).

kiemelés): „A személyes adatokat további felhasználás céljából csak akkor szabad harmadik személynek továbbítani, ha a jogalap lehetővé teszi az említett továbbítást”. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a hivatkozásnak „az általános adatvédelmi rendelet szerinti” jogalapra kell vonatkoznia. Ezenkívül az említett idézet önmagát korlátozza azzal, hogy azt mondja, hogy „[a] közszférabeli szervezeteknek adott esetben megfelelő technikai eszközökkel meg kell könnyíteniük az adatok további felhasználását az érintettek hozzájárulása vagy jogi személyek engedélye alapján a velük kapcsolatos adatok további felhasználására vonatkozóan. E tekintetben a közszféra szervének támogatnia kell a potenciális további felhasználókat az említett hozzájárulás megkérésében olyan technikai mechanizmusok létrehozásával, amelyek lehetővé teszik a további felhasználók hozzájárulási kérelmeinek továbbítását, amennyiben ez a gyakorlatban megvalósítható. Nem szabad megadni olyan kapcsolattartási adatokat, amelyek lehetővé tennék a további felhasználók számára, hogy közvetlenül kapcsolatba lépjenek az érintettekkel vagy a vállalatokkal”.

80. A javaslat (14) preambulumbekzdésének megfogalmazása szintén nem egyértelmű a javaslat e fejezete és az általános adatvédelmi rendelet közötti kölcsönhatások tekintetében: „[...] Ezért további biztosítékokat kell bevezetni azokra a helyzetekre, amikor a közszféra említett adatainak további felhasználása az adatoknak a közszférán kívüli feldolgozása alapján történik. Ilyen kiegészítő biztosíték lehet abban a követelményben, hogy a közszférabeli szervezeteknek teljes mértékben figyelembe kell venniük a természetes és jogi személyek jogait és érdekeit (különösen a személyes adatok, a kereskedelmileg érzékeny adatok és a szellemi tulajdonjogok védelmét), amennyiben az említett adatokat harmadik országoknak továbbítják”³⁷.
81. **Emellett az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat 5. cikkének (6) bekezdése kimondja, hogy „ha az adatok további felhasználása nem engedélyezhető a (3)–(5) bekezdésben megállapított kötelezettségeknek megfelelően, és az (EU) 2016/679 rendelet alapján nincsen más jogalap az adatok továbbítására [...]”. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azon a véleményen van, hogy a (3)–(5) bekezdésben felsorolt feltételek (amelyek között szerepel az adatokhoz való hozzáférés és az adatok biztonságos feldolgozása környezetben történő további felhasználása) nem tekinthetők az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkében kimerítően felsorolt jogalapok alternatívájának, kivéve, ha az említett bekezdésekben az (uniós vagy) tagállami jogra való hivatkozás szerepel**³⁸.
82. Ezenkívül nem világos, hogy a közszférabeli szervezet milyen szerepet játszik abban, hogy támogassa a további felhasználókat az érintett további felhasználáshoz való hozzájárulásának megszerzésében. A javaslat 5. cikkének (6) bekezdéséhez fűzött további megjegyzésként az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos rámutat arra, hogy ez a rendelkezés kötelezettséget állapít meg a közszférabeli szervek számára („támogatja”), amelyek tartalma nincs jól meghatározva. Pontosabban meg kell határozni az általános adatvédelmi rendelet szerinti jogalapot arra, hogy kapcsolatba lehessen lépni az érintettekkel a további felhasználáshoz való hozzájárulásuk megszerzése érdekében, valamint meg kell határozni az általános adatvédelmi rendelet 7. cikke szerinti érvényes hozzájárulás

³⁷ Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi továbbá, hogy a közszférabeli szervezeteknek nemcsak figyelembe kell venniük, hanem **meg is kell felelniük** az érintettek jogait és érdekeit védő jogi keretnek is.

³⁸ Az egyértelműség kedvéért érdemes lehet pontosítani azt is, hogy az 5. cikk (7) bekezdésében említett szellemi tulajdon-jogok nem teszik lehetővé a személyes adatok kezelését (nem képeznek rá jogalapot).

megszerzésével kapcsolatos felelősséget³⁹. E tekintetben figyelembe kell venni az érintett és a hatóságok közötti kapcsolatban gyakran előforduló egyértelmű hatalmi egyensúlyhiányt is⁴⁰. Ebben az összefüggésben – az általános adatvédelmi rendelet elszámoltathatósági elvével összhangban – az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó megfelelő jogalap megválasztása, valamint annak bizonyítása, hogy a választott jogalap (ebben az esetben a hozzájárulás) érvényesen alkalmazható, az adatkezelő feladata.

83. **Ezért az általános adatvédelmi rendelet által meghatározott jogszerűség elvével összhangban az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos határozottan javasolja, hogy a javaslat 5. cikkében a további felhasználásra vonatkozóan előírt feltételek között tegyék egyértelművé, hogy az általános adatvédelmi rendelet szerinti megfelelő jogalapot kell biztosítani az uniós vagy tagállami jogban, és azt a közsférabeli szervezeteknek gondosan meg kell határozniuk a személyes adatok későbbi további felhasználása tekintetében.**
84. A javaslatban célul kitűzött bizalmi szint kialakításának további kulcselemei a méltányosság és az átláthatóság elvei. Ezen elvek szerint az egyéneknek teljes mértékben tisztában kell lenniük azzal, hogy az általuk a közsférabeli szervezeteknek szolgáltatott vagy az ugyanezen szervezetek által közfeladataik ellátása során tovább kezelt személyes adatok további felhasználás tárgyát képezik-e, és ha igen, milyen célokra, valamint tudniuk kell, hogy kik azok a címzettek vagy címzettek kategóriái, akikkel a személyes adatokat közlik, figyelembe véve, hogy a legtöbb esetben az érintettek a nemzeti jog alapján kötelesek személyes adataikat közsférabeli szervezet rendelkezésére bocsátani jogi kötelezettségeik miatt, vagy azért, mert közintézkedésre vagy -szolgáltatásra pályáznak⁴¹.
85. A további felhasználásnak a javaslat 5. cikkében meghatározott feltételei között azonban nem szerepel utalás a közsférabeli szervezet általános adatvédelmi rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségeire, sem pedig arra, hogy be kell vonni őket a személyes adataik további felhasználásának lehetővé tételébe. Ez nemcsak aláássa az általános adatvédelmi rendelet által bevezetett tisztességességi és átláthatósági elvet, amelynek célja, hogy az egyének egyértelmű áttekintést kapjanak, és ellenőrizhessék a személyes adataik lehetséges felhasználásait, hanem ellentétes a javaslat ugyanezen céljaival is, amelyek az érintettek bizalmát kívánják növelni azzal kapcsolatban, hogy a további felhasználás „során tiszteletben tartják jogaikat és érdekeiket”⁴². **Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat tartalmazza kifejezett hivatkozást a közsférabeli szervezetek azon kötelezettségeire, amelyek szerint az általános adatvédelmi rendelet értelmében tájékoztatniuk kell az érintetteket annak érdekében, hogy elősegítsék az adatvédelmi jogszabályok által rájuk ruházott jogok gyakorlását, különösen az általános adatvédelmi rendelet 21. cikke szerinti tiltakozáshoz való jogot. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt is ajánlja, hogy a javaslatban határozzák**

³⁹ Ez a közsférabeli szerv vagy a továbbfelhasználó felelősségi körébe tartozik?

⁴⁰ Más tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a legtöbb esetben a hozzájárulás nem megfelelő jogalap a hatóságok által végzett adatkezelési tevékenységekhez. Lásd az Európai Adatvédelmi Testületnek az (EU) 2016/579 rendelet szerinti hozzájárulásról szóló 5/2020. sz. iránymutatását: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-052020-consent-under-regulation-2016679_hu

⁴¹ Lásd az Európai Unió Bíróságának 2015. október 1-jén a Smaranda Bara és társai ügyben hozott ítéletét, C-201/14, ECLI:EU:C:2015:638.

⁴² Lásd a javaslat (14) preambulumbekzdését.

meg azokat a megfelelő eszközöket, amelyek révén az egyének nyílt és együttműködő módon részt vehetnek személyes adataik további felhasználásának engedélyezési folyamatában.

86. Ezenkívül a további felhasználás mechanizmusába vetett bizalom észszerű szintjének elérése érdekében a további felhasználáshoz való hozzáférés engedélyezése tekintetében a nemzeti vagy uniós jog szerint illetékes közzférabeli szerveknek tiszteletben kell tartaniuk az adattakarékosság elvét, és figyelembe kell venniük a személyes adatok különleges kategóriáival rutinszerűen foglalkozó egyes ágazatok – például az egészségügyi ágazat – számára szükséges különleges védelmet, amikor meghatározzák a további felhasználás engedélyezésének körét és feltételeit. E döntések elfogadása során gondosan mérlegelni kell a személyes adatok pontosságát, tárolásának korlátozását, sértetlenségét és bizalmas jellegét, valamint az érintettekre gyakorolt lehetséges hatásokat is.
87. **E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos felhívja a jogalkotó figyelmét arra, hogy a személyes adatok további felhasználására vonatkozó szabályok, valamint a kapcsolódó feltételek és konkrét adatvédelmi garanciák meghatározása során foglalkozni kell a személyes adatok védelméhez szükséges követelményekkel, különösen az „érzékeny ágazatokban”, például az egészségügyi ágazatban.**
88. Az általános adatvédelmi rendelet szerint az adatvédelmi hatásvizsgálat kulcsfontosságú eszköz annak biztosításához, hogy megfelelően figyelembe lehessen venni az adatvédelmi követelményeket, és megfelelően védeni lehessen az egyének jogait és érdekeit, ezáltal erősítve a további felhasználás mechanizmusába vetett bizalmukat. Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat szövegébe foglalják bele, hogy az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkének hatálya alá tartozó adatkezelés esetén a közzférabeli szerveknek adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végezniük⁴³. Az adatvédelmi hatásvizsgálat segít azonosítani a kockázatokat és az e kockázatok kezelésére szolgáló megfelelő adatvédelmi garanciákat, különösen a személyes adatok különleges kategóriáival rutinszerűen foglalkozó konkrét ágazatok esetében. A további felhasználásról szóló döntésnek amellet, hogy az uniós vagy tagállami jogon kell alapulnia, különösen egyes „érzékeny ágazatok” esetében (az egészségügyi ágazat, de a közlekedési és az energiahálózatok esetében is) ezen a vizsgálaton, valamint a további felhasználókra vonatkozó egyedi feltételeken és az érintettek számára nyújtott konkrét garanciákon kell alapulnia (például az anonimizált adatok újbóli azonosításával járó kockázatok és az e kockázatokkal szembeni garanciák tisztázása). Végezetül, az ilyen értékelés eredményeit lehetőség szerint nyilvánosságra kell hozni a bizalom és az átláthatóság további fokozása érdekében⁴⁴.
89. Ami a további felhasználás feltételeit illeti, a javaslat 5. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy a közzférabeli szervek csak előzetesen anonimizált vagy álnevesített személyes adatok további felhasználását „írhatják elő”. Ez azt jelenti, hogy a közzférabeli szervek nem kötelesek a személyes adatokat előzetesen kezelni oly módon, hogy a további felhasználók számára csak előzetesen anonimizált vagy álnevesített személyes adatokat bocsássanak rendelkezésre. Következésképpen a közzférabeli szervek a további felhasználók számára olyan adatokat is közölhetnek, amelyek lehetővé teszik az adatokkal érintett természetes személyek közvetlen azonosítását, ha az anonimizált adatok

⁴³ Lásd e tekintetben a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv (53) preambulumbekzdését.

⁴⁴ Lásd az európai adatvédelmi biztos véleményét a közzféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv átdolgozására irányuló javaslatról, elérhető itt: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/18-07-11_psi_directive_opinion_en.pdf

szolgáltatása „nem felel meg a további felhasználó igényeinek”⁴⁵. Ebben az esetben a közsférabeli szervek a javaslat 5. cikkének (4) bekezdése alapján továbbra is engedélyezhetik a személyes adatok biztonságos feldolgozási környezetben történő helyszíni vagy távoli további felhasználását. Tekintettel azonban az újraazonosítási technikák gyors fejlődésére és a fejlett számítógépes erőforrások rendelkezésre állására, a jogalkotónak figyelembe kell vennie, hogy az anonimizálás, az álnevesítés és még a biztonságos környezet használata sem tekinthető minden esetben sebezhető pontoktól mentesnek, különösen hosszú távon.

90. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a javaslat (11) preambulumbekzdése szerint *„a közsférabeli szerv az említett biztonságos feldolgozási környezet használatát ahhoz a feltételhez kötheti, hogy a további felhasználó aláír egy titoktartási megállapodást, amely megtiltja minden olyan. harmadik személyek jogait és érdekeit veszélyeztető információ nyilvánosságra hozatalát, amelyeket a rendszeresített biztosítékok ellenére a további felhasználó megszerezhetett”*. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azonban azt is javasolja, hogy a javaslat jogi szövegébe illesszenek be az ilyen titoktartási megállapodásra való hivatkozást az 5. cikkben meghatározott további felhasználási feltételek között. E megállapodásnak meg kell tiltania a tovább-felhasználók számára azt is, hogy újra azonosítsák azokat a személyeket, akikre az adatok vonatkoznak, és tartalmaznia kell a tovább-felhasználók azon kötelezettségét, hogy folyamatosan értékeljék az újbóli azonosítás kockázatát, és az érintett személyek újbóli azonosítását eredményező adatvédelmi incidenseket ne csak az általános adatvédelmi rendelet 33. és 34. cikke szerint az adatvédelmi hatóságoknak és az érintetteknek, hanem az érintett közsférabeli szervnek is jelentsék.
91. Mindenesetre az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy az anonimizálás és az álnevesítés nem helyezhető ugyanarra a szintre, és azokat a közsférabeli szerveknek eltérően kell súlyozniuk a további felhasználás adatvédelmi szempontból történő értékelése során. Az anonimizálás ugyanis a közsféra információinak versenytámogató szempontból történő további felhasználása előmozdításának eszköze, ugyanakkor megfelel az adatvédelmi jogszabályok különböző követelményeinek is, mivel az általános adatvédelmi rendelet (26) preambulumbekzdésében meghatározott „anonim információ” nem tartozik az említett jogszabály hatálya alá. Ezzel ellenkezőleg az álnevesítésen átesett információkat (amelyek további információk felhasználásával egy természetes személy újbóli azonosításához vezethetnek) továbbra is „személyes adatnak” kell tekinteni, ami az adatvédelmi jogszabályok által előírt egyéb intézkedések alkalmazását vonja maga után, miközben csökkenti az érintettek kockázatait, és segíti a közsférabeli szerveket és a tovább-felhasználókat az adatvédelmi kötelezettségek teljesítésében (különösen a beépített és alapértelmezett adatvédelem, valamint az adattakarékosság elve tekintetében). Ez utóbbi megfontolások a javaslat 5. cikkének (4) bekezdésében előírányzott azon intézkedésekre is vonatkoznak, amelyeket a közsférabeli szervek a további felhasználás feltételeként előírhatnak.

⁴⁵ Lásd a javaslat (11) preambulumbekzdését.

3.3.3 5. cikk (11) bekezdés: a „rendkívül érzékeny” nem személyes adatok további felhasználása

92. Az 5. cikk (11) bekezdése bevezeti a harmadik országokba irányuló adattovábbítás tekintetében az uniós jog által „rendkívül érzékenyként” azonosított, nem személyes adatok fogalmát. A javaslat (19) preambulumbekkezdése tartalmaz néhány példát: „az egészségügy területén a közegészségügyi rendszer szereplői, például az állami kórházak által birtokolt egyes adatállományok” „rendkívül érzékeny egészségügyi adatként azonosíthatók”, „például az európai egészségügyi adattér vagy más ágazati jogszabályok összefüggésében”. Az ilyen nem személyes adatok tekintetében a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az ilyen adatok harmadik országok részére történő továbbítására alkalmazandó különleges feltételeket.
93. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy még ha az anonimizált adathalmazban szereplő információk nem is jelentik annak kockázatát, hogy egy természetes személy közvetlenül azonosíthatóvá vagy kiemelhetővé válik, ha ezt az információt más rendelkezésre álló információkkal kombinálják, az a közvetett azonosítás kockázatával járhat, így valószínűleg a személyes adatok fogalom meghatározásának hatálya alá tartozik. Minél több információ áll rendelkezésre, és az adatokat minél többször használják fel további célokból és osztják meg, annál nehezebb idővel biztosítani az anonimizálást⁴⁶. Következésképpen az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a mesterséges intelligencia, a gépi tanulás, a dolgok internete, a felhőalapú számítástechnika és a nagy adathalmazok elemzése által előállított és kezelt adatok nagy része gyakran a személyes adatok fogalom meghatározásának hatálya alá tartozik. Ebben az esetben **az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos felszólítja a jogalkotót annak mérlegelésére, hogy még a nem személyes „rendkívül érzékeny” adatoknak a javaslat szerinti további felhasználása is hatással lehet a személyes adatok védelmére, különösen akkor, ha az ilyen nem személyes adatok a személyes adatok és így az eredetileg egyénekhez kapcsolódó információk anonimizálásának eredményei.** Ezekben az esetekben is teljes mértékben biztosítani kell az érintettek magánélethez és adatvédelemhez való alapvető jogait. Emellett az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos határozottan ajánlja a „rendkívül érzékeny, nem személyes adatok” fogalmának legalább konkrét példákkal történő tisztázását.

3.3.4 6. cikk: az adatok további felhasználásának díjai

94. Ami a javaslat 6. cikkében előírányzott díjakat illeti, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv (36) és (38) preambulumbekkezdésben, valamint 6. cikke (1), (4) és (5) bekezdésében kifejezetten hivatkozik az „anonimizálási költségekre”. A nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv nevezetesen kivételt ír elő a dokumentumok ingyenes további felhasználása alól annak érdekében, hogy lehetővé tegye a

⁴⁶ Lásd e tekintetben a 29. cikk szerinti munkacsoportnak az anonimizálási technikákról szóló 05/2014. sz. véleményét (WP 216), valamint a Bíróság 2016. október 19-én a Patrick Breyer kontra Bundesrepublik Deutschland ügyben hozott ítéletét, C-582/14. sz., amely a 95/46/EK irányelv (26) preambulumbekkezdésére hivatkozik, megvizsgálva azokat a jogi és gyakorlati eszközöket, amelyekkel az újraazonosítást befolyásolhatja a további adatok harmadik felek általi felhasználása. Az Európai Adatvédelmi Testületnek az anonimizálásról/álnevesítésről szóló jövőbeli iránymutatása részletesebben foglalkozik majd ezzel a kérdéssel.

közszférabeli szervek számára, hogy a további felhasználás céljából felkínált személyes adatok előzetes feldolgozása, összesítése és/vagy anonimizálása során az észszerű költségeket a további felhasználókra terheljék, amikor az ilyen technikák alkalmazása az ilyen adatok további felhasználás céljából történő felkínálásából eredő megnövekedett kockázatok fényében indokolt lenne.

95. Tekintettel arra, hogy bizonyos esetekben a közszférabeli szervek birtokában lévő információk álnevesítése vagy anonimizálása összetett, időigényes és költséges feladat lehet, amelyhez nem mindig áll rendelkezésre szakértelem, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat 6. cikkének (5) bekezdésében **szerepeljenek a közszférabeli szervek által az adatok további felhasználásának engedélyezéséért felszámított díjak, amelyek megfelelően figyelembe vehetők a közszférabeli szervek által az újrafelhasználásra rendelkezésre bocsátott személyes adatok álnevesítése vagy anonimizálása miatt felmerülő költségeket.**
96. Azt is meg lehet jegyezni, hogy a **javaslat megfordítja a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvben meghatározott, „térítésmentes” újrafelhasználásra vonatkozó általános elvet.** A javaslat 6. cikkének (1) bekezdése ugyanis kimondja, hogy *„azok a közszférabeli szervezetek, amelyek engedélyezik a 3. cikk (1) bekezdésében említett adatkategóriák további felhasználását, díjat számíthatnak fel az említett adatok további felhasználásának engedélyezéséért”.* E tekintetben a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvvel fennálló kölcsönhatás ezért nem egyértelmű.
97. Megfigyelhető továbbá, hogy bár a 6. cikk (5) bekezdése kimondja, hogy *„a díjakat a [...] további felhasználására irányuló kérelmek feldolgozásával kapcsolatos költségekből kell kiszámítani”,* úgy tűnik, hogy a javaslat pénzügyi ösztönzőket vezet be a közszférabeli szervek számára a személyes adatok további felhasználásának lehetővé tételére érdekében.
98. Azt is meg kell jegyezni, hogy a 6. cikk (4) bekezdése arra kötelezi a közszférabeli szerveket, hogy hozzanak intézkedéseket *„a 3. cikk (1) bekezdésében említett adatkategóriák [beleértve a személyes adatokat] nem kereskedelmi célú, valamint a kis- és középvállalkozások általi további felhasználásának ösztönzésére, az állami támogatási szabályokkal összhangban”.*
99. Ez az aspektus – a javaslatnak az e közös vélemény általános megjegyzéseiben ismertetett kritikus pontjai fényében is – adatvédelmi tekintetben problematikus mind a jogi, mind pedig a gyakorlati végrehajtás szempontjából. Az ösztönzők típusával és címzettjeivel kapcsolatos egyértelműség hiánya további kérdéseket vet fel azzal kapcsolatban, hogy a javaslatnak a személyes adatok további felhasználására vonatkozó 5. cikkének (6) bekezdése szerinti jogalként hivatkozott hozzájárulás megfelelő jogalap-e, különös tekintettel az egyének azon döntési szabadságára, hogy megtagadhatják személyes adataik további felhasználásához való hozzájárulásukat vagy visszavonhatják azt⁴⁷.

⁴⁷ Amint azt az Európai Adatvédelmi Testület az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzájárulásról szóló 05/2020. sz. iránymutatása kimondja, az érintettre gyakorolt nem megfelelő nyomás vagy befolyás (amely számos különböző módon nyilvánulhat meg) bármely eleme, amely megakadályozza az érintettet szabad akaratának gyakorlásában, érvénytelenné teszi a hozzájárulást.

3.3.5 Kormányzási és intézményi szempontok: 7. cikk (illetékes szervek). 8. cikk (egyablakos információs pont)

100. A javaslat előírja, hogy a tagállamoknak egyablakos információs pontot kell létrehozniuk a közszféra adatainak további felhasználásához (8. cikk), valamint olyan szerveket kell létrehozniuk, amelyek feladata, hogy technikai eszközökkel és jogi segítségnyújtással támogassák a közszférabeli szerveket a közszférabeli adatok további felhasználásához (7. cikk). A 7. cikk (3) bekezdése értelmében az ilyen „illetékes szervek” megbízhatók az adatok – köztük a személyes adatok – további felhasználása céljából történő hozzáférés engedélyezésével.
101. Ezért az illetékes szervek többek között segítik a közszférabeli szerveket a további felhasználáshoz való hozzájárulás vagy engedély megszerzésében, és megbízhatók a közszférabeli szervek birtokában lévő adatok, köztük a személyes adatok további felhasználásához való hozzáférés biztosításával is.
102. Először is tisztázni kell a 7. cikk (2) bekezdésének c) pontjában foglalt rendelkezést, különösen az alkalmazott terminológia homályossága miatt („a további felhasználók engedélye a további felhasználásra”; „altruisztikus és egyéb célokra”; „az adattulajdonosok konkrét döntéseivel összhangban”). A rendelkezés általános jelentése („adott esetben a közszférabeli szervezetek segítése abban, hogy a *további felhasználók* hozzájárulást vagy engedélyt kapjanak altruisztikus és egyéb célokra történő *további felhasználásra* az adattulajdonosok konkrét döntéseivel összhangban”) ezért nem egyértelmű.
103. Másodsor, annak ellenére, hogy e szervek lényegében az adatok további felhasználásával kapcsolatos támogatási és tanácsadási feladatokat látnak el a közszférabeli szervek számára, feladataik egy része az adatvédelmi jogszabályokban meghatározott garanciák végrehajtásával, valamint az egyének személyes adataikkal kapcsolatos jogai és érdekei védelmének előmozdításával foglalkozik. A javaslat II. fejezete azonban nem tisztázza, hogy az adatvédelmi felügyeleti hatóságok – amelyekre az általános adatvédelmi rendelet többek között tanácsadói hatáskört ruház – kijelölhető-e a javaslat 7. cikke szerinti illetékes szervként⁴⁸.
104. E tekintetben az európai adatvédelmi biztos és az Európai Adatvédelmi Testület először is hangsúlyozza, hogy a javaslat II. fejezete szerinti személyesadat-kezeléssel bizonyos mértékben foglalkozó illetékes szervek kijelölése és megsokszorozódása valódi nehézséghez vezethet a közszférabeli szervek, a továbbfelhasználók és az érintettek számára, és befolyásolhatja az általános adatvédelmi rendelet rendelkezései alkalmazásának nyomon követését érintő következetességet is. **Ezért, mivel a személyes adatokat a javaslat alapján további felhasználás céljából igénybe lehet venni, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy kizárólag az adatvédelmi felügyeleti hatóságoknak kell hatáskörrel rendelkezniük az ilyen személyesadat-kezelés felügyeletére. E hatóságok számára megfelelő forrásokat kell biztosítani e feladat hatékony és eredményes elvégzéséhez.**

⁴⁸ Ez a helyzet a meglévő adatterek, például a francia egészségügyi adatközpont esetében, ahol a francia adatvédelmi hatóság illetékes az egyes személyes adatokhoz való hozzáférés engedélyezése terén. Lásd még e tekintetben az adatvédelmi hatásvizsgálat tekintetében az adatvédelmi hatóságokra ruházott tanácsadási hatásköröket annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályoknak az általános adatvédelmi rendelet 57. cikke (1) bekezdésének I) pontja és 58. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint.

105. Továbbá amennyiben külön szervezet jelölnék ki a közsférabeli szervek és az adatok továbbfelhasználóinak támogatására, és megbízzák őket az adatok – köztük a személyes adatok – további felhasználása céljából történő hozzáférés engedélyezésével, az ilyen szervek nem nevezhetők „illetékesnek”, mivel nem lennének olyan felügyeleti hatóságok, amelyek képesek nyomon követni és érvényesíteni a személyes adatok kezelésével kapcsolatos rendelkezéseket. A jogbiztonság és a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós vívmányok következetes alkalmazásának biztosítása érdekében e kijelölt szervek tevékenységei és kötelezettségei az adatvédelmi hatóságok közvetlen hatáskörébe és felügyeletéhez is tartoznak, amennyiben személyes adatok is érintettek.
106. Az általános adatvédelmi rendelet szerinti hatásköreik és feladataik tekintetében az adatvédelmi hatóságok már rendelkeznek konkrét szakértelemmel az adatkezelés megfelelőségének nyomon követése, valamint az adatkezelő és -feldolgozó személyesadat-kezeléssel kapcsolatos kötelezettségeinek tudatosítása terén. Ezért a javaslat II. fejezetében előírányzott intézményi keret és az általános adatvédelmi rendelet közötti összhang biztosítása érdekében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy tisztázzák, hogy a II. fejezet személyes-adatkezeléssel kapcsolatos rendelkezéseinek felügyelete és végrehajtása tekintetében a fő illetékes hatóságok az adatvédelmi felügyeleti hatóságok. Az utóbbi hatóságoknak szorosan együtt kell működniük a javaslat alapján kijelölt konkrét szervekkel, hogy segítsék a közsférabeli szervezeteket és a továbbfelhasználókat, és feladatuk, hogy – szükség esetén más érintett ágazati hatóságokkal konzultálva – hozzáférést biztosítsanak az adatok további felhasználásához annak érdekében, hogy biztosítsák e rendelkezések koherens alkalmazását.
107. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt is megjegyzi, hogy a javaslat 8. cikkének (4) bekezdése olyan jogorvoslati mechanizmust irányoz elő a további felhasználók számára, amely lehetővé teszi a további felhasználás céljából történő hozzáférés megtagadására vonatkozó olyan határozat megtámadását, amely eltér a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelvben meghatározottól. A nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv szerint (lásd a 4. cikk (4) bekezdését) a jogorvoslati eszközöknek magukban kell foglalniuk a megfelelő szakértelemmel rendelkező pártatlan felülvizsgáló szerv, például „az érintett közsférabeli szervezetre nézve kötelező határozatot hozni képes, [...] az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban létrehozott valamely felügyeleti hatóság vagy valamely nemzeti igazságügyi hatóság” általi felülvizsgálat lehetőségét. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos – az ebben a közös véleményben már megfogalmazott, a javaslat és a nyílt hozzáférésű adatokról szóló irányelv közötti kölcsönhatás tisztázásának szükségességére vonatkozó észrevételek sérelme nélkül – felhívja a jogalkotó figyelmét az említett két szabályrendszer közötti következetlenségekre.

3.4 [Az adatmegosztási szolgáltatókra vonatkozó követelmények](#)

Az indokolás szerint „[a] III. fejezet célja a személyes és nem személyes adatok megosztása iránti bizalom növelése, valamint a B2B és a C2B adatmegosztáshoz kapcsolódó tranzakciós költségek csökkentése azáltal, hogy bejelentési rendszert hoz létre az adatmegosztási szolgáltatók számára. Ezeknek a szolgáltatóknak számos követelménynek meg kell felelniük, különösen annak, hogy semlegesek maradjanak a kicserélt adatok tekintetében. Ezeket az adatokat más célokra nem használhatják fel. A természetes személyek számára szolgáltatásokat kínáló adatmegosztási szolgáltatók esetében szintén teljesíteni kell az azokat igénybe vevő személyekkel szembeni bizalmi

feladatok felvállalásának további kritériumát. A megközelítés célja annak biztosítása, hogy az adatmegosztási szolgáltatások nyílt és együttműködő módon működjenek, miközben a természetes és jogi személyeket felhatalmazza azáltal, hogy jobb áttekintést és ellenőrzést biztosít számukra az adataik felett. A tagállamok által kijelölt illetékes hatóság lesz felelős az említett szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó követelmények betartásának ellenőrzéséért”⁴⁹.

108. A (22) preambulumbekkezdésben foglaltak szerint a javaslat 9. cikkének (1) bekezdése három különböző típusú adatmegosztási szolgáltatást határoz meg:
- az a) pont szerint közvetítő szolgáltatások jogi személy adattulajdonosok és a potenciális adatfelhasználók között,
 - a b) pont szerint közvetítő szolgáltatások a potenciális adatfelhasználók és az érintettek között,
 - a c) pont szerint az „adatszövetkezetek”.
109. Az első típusú adatközvetítő szolgáltatással kapcsolatban a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontja a következőkre hivatkozik: *„közvetítő szolgáltatások jogi személy potenciális adatfelhasználók és adattulajdonosok között, beleértve az említett szolgáltatások lehetővé tételéhez szükséges technikai vagy egyéb eszközök rendelkezésre bocsátását; ezek a szolgáltatások magukban foglalhatnak két- vagy többoldalú adatcserét, vagy olyan platformok vagy adatbázisok létrehozását, amelyek lehetővé teszik az adatok cseréjét vagy együttes hasznosítását, valamint egy speciális infrastruktúra létrehozását az adattulajdonosok és az adatfelhasználók összekapcsolására”.*
110. A (22) preambulumbekkezdés a következőket határozza meg: *„Az adatmegosztási szolgáltatások nyújtói (adatközvetítők) várhatóan kulcsszerepet töltenek be az adatgazdaságban, a jelentős mennyiségű releváns adat összesítését és cseréjét megkönnyítő eszközként. A különböző szereplőket összekötő szolgáltatásokat kínáló adatközvetítők hozzájárulhatnak az adatok hatékony összevonásához, valamint a kétoldalú adatmegosztás megkönnyítéséhez. Az adattulajdonosoktól és az adatfelhasználóktól egyaránt független szakosodott adatközvetítőknek elősegítő szerepük lehet az új, adatközpontú ökoszisztémák jelentős piaci erővel rendelkező bármely szereplőtől független megjelenésében. Ez a rendelet csak az adatmegosztási szolgáltatások azon nyújtóira terjed ki, amelyek fő célja egy vállalkozás létrehozása, jogi és potenciálisan technikai kapcsolat kialakítása egyrészt az adattulajdonosok – ideértve az érintetteket –, másrészt a potenciális felhasználók között, és mindkét félnek segítségnyújtás a kettő közötti adatvagyon-tranzakcióban. Kizárólag olyan szolgáltatásokra kell kiterjednie, amelyek célja a nem meghatározható számú adattulajdonos és az adatfelhasználó közötti közvetítés, kivéve azokat az adatmegosztási szolgáltatásokat, amelyek az adattulajdonosok és felhasználók zárt csoportja általi használatra szolgálnak”.*
111. **A fentiek fényében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy az ezen közös vélemény általános megjegyzéseiben említett kérdés, nevezetesen annak kockázata, hogy a javaslat olyan párhuzamos szabályokat hoz létre, amelyek nincsenek összhangban az általános adatvédelmi rendelettel, különösen nyilvánvaló a javaslat III. fejezete tekintetében. Nem világos ugyanis a javaslat 9. cikkében foglalt, az „adattulajdonosokra”, a „potenciális adatfelhasználókra”, az „adatok cseréjére vagy közös felhasználására”, az „adattulajdonosok és**

⁴⁹ Indokolás, 7. oldal.

adatfelhasználók összekapcsolására” vonatkozó rendelkezéseknek az általános adatvédelmi rendelet szabályaival és elveivel való kölcsönhatása.

112. Emlékeztetünk arra, hogy az adatmegosztási szolgáltatásnak mint „nem meghatározható számú adattulajdonos és az adatfelhasználó közötti közvetítést” nyújtó platformnak, amennyiben a közvetítés személyes adatokra vonatkozik, meg kell felelnie különösen az általános adatvédelmi rendelet 25.cikke szerinti beépített és alapértelmezett adatvédelem elvének⁵⁰, kivéve az adatfelhasználók zárt csoportja általi felhasználást.
113. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos a személyes adatok kezelésének átláthatóságára (és célhoz kötöttségére) vonatkozó adatvédelmi elvekre is rámutat. Ahogyan a 29. cikk szerinti munkacsoport átláthatóságról szóló iránymutatásában is szerepel, *„az érintettek képesnek kell lennie arra, hogy előzetesen megállapítsa az adatkezelés hatályát és következményeit”* [...] *„nevezetesen azt, hogy az adatkezelési nyilatkozatban/tájékoztatóban ismertetett konkrét adatkezelés milyen hatással lesz az érintettre”*⁵¹.
114. **Az adatmegosztási szolgáltatás mint „nem meghatározható számú adattulajdonos és az adatfelhasználó közötti közvetítést” nyújtó platform fogalma – mint nyílt hozzáférésű adatok piaca – ellentétes lenne a beépített és alapértelmezett adatvédelem, az átláthatóság és a célhoz kötöttség fent említett elveivel, ha a platform nem teszi lehetővé, hogy az érintett előzetesen tájékoztatást**

⁵⁰ Lásd a 25. cikk (2) bekezdését: „Az adatkezelő megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak biztosítására, hogy alapértelmezés szerint kizárólag olyan személyes adatok kezelésére kerüljön sor, amelyek az adott konkrét adatkezelési cél szempontjából szükségesek. Ez a kötelezettség vonatkozik a gyűjtött személyes adatok mennyiségére, kezelésük mértékére, tárolásuk időtartamára és hozzáférhetőségükre. Ezek az intézkedések különösen azt kell, hogy biztosítsák, hogy a személyes adatok alapértelmezés szerint **a természetes személy beavatkozása nélkül ne válhassanak hozzáférhetővé meghatározatlan számú személy számára**”.

Lásd még az Európai Adatvédelmi Testület 4/2019. sz. iránymutatását a beépített és alapértelmezett adatvédelem elvéről, 20. oldal:

„A célhoz kötöttség fő beépített és alapértelmezett elemei a következőket foglalhatják magukban:

- Előzetes meghatározás – a jogszerű célokat az adatkezelés megtervezése előtt kell meghatározni.
- Meghatározottság – a célokat meg kell határozni, azoknak egyértelművé kell tenniük, hogy miért történik a személyes adatok kezelése.
- Célorientáltság – az adatkezelés céljának kell vezérelnie az adatkezelés megtervezését és meghatároznia az adatkezelés határait.
- Szükségesség – a cél meghatározza, hogy mely személyes adatok szükségesek az adatkezeléshez.
- Összeegyeztethetőség – minden új célnak összeegyeztethetőnek kell lennie azzal az eredeti céllal, amelyből az adatokat gyűjtötték, és az adatkezelés kialakítását adott esetben ezen új célnak megfelelően kell módosítani.
- A további adatkezelés korlátozása – az adatkezelő nem kapcsolhatja össze az adatkészleteket, és nem végezhet további adatkezelést új, összeegyeztethetetlen célok érdekében.
- A további felhasználás korlátozása – az adatkezelőnek – a hash-t és titkosítást is ideértve – technikai intézkedéseket kell alkalmaznia, hogy korlátozza a személyes adatok más célra történő felhasználásának lehetőségét. Az adatkezelőnek szervezési intézkedéseket – például szabályzatokat és szerződéses kötelezettségeket – is életbe kell léptetnie a személyes adatok további felhasználásának korlátozására.
- Felülvizsgálat – az adatkezelőnek rendszeresen felül kell vizsgálnia, hogy az adatkezelés szükséges-e azon célokhoz, amelyekből az adatokat gyűjtötték, és meg kell vizsgálnia a kialakítást a célhoz kötöttség szempontjából”.

⁵¹ A 29. cikk szerinti munkacsoport iránymutatása az (EU) 2016/679 rendelet szerinti átláthatóságról, WP260, rev.01, 7. o.

kapjon a célokról és a személyes adatai felhasználóiról, valamint előzetesen kiválassza azokat. Az egyértelműség érdekében a javaslatnak legalább egy preambulumbekkezdésben meg kell határoznia ezt a szempontot.

115. **Az adattulajdonosok és a jogi személyek közötti adatközvetítő fogalmának hatálya szintén nem egyértelmű, ezért azt pontosabban meg kell határozni⁵².**
116. **Általános észrevételként azt is meg lehet jegyezni, hogy a javaslat nem határozza meg, hogy az adatmegosztási szolgáltatók hogyan gyűjtenek személyes adatokat megosztás céljából (az általános adatvédelmi rendelet melyik jogalapja szerint).**
117. **Az sem egyértelmű, hogy az adatmegosztási szolgáltatók a javaslat II. fejezete alapján lehetővé tehetik-e a köztes adatok közzéférabeli szervezetek általi további felhasználását.**
118. **Az átláthatóság és a polgárok bizalmának növelése (és nem pedig csökkentése) miatt kulcsfontosságú annak egyértelművé tétele a javaslatban, hogy az adatmegosztási szolgáltatást „egy bizonyos ár” adattulajdonosok és az adatfelhasználók általi megfizetése ellenében nyújtják. Ez a szempont levonható a javaslat 11. cikke (3) bekezdésének szövegéből⁵³, amely azonban nem egyértelmű és hiányos (nem nyújt egyértelmű képet a személyes adatok kezelését kísérő pénzügyi tranzakciókról). A személyes adatok „monetizálására” irányuló egyértelmű ösztönző szintén növeli az adatvédelmi**

⁵² A (22) preambulumbekkezdés a következőket határozza meg: „[...] Ki kell zárni a **felhőszolgáltatókat**, valamint azokat a **szolgáltatókat, amelyek adattulajdonosoktól nyernek adatokat, azokat összesítik, gazdagítják vagy átalakítják**, és az így kapott adatok **felhasználását engedélyezik** az adatfelhasználók számára anélkül, hogy közvetlen kapcsolatot létesítenének az adattulajdonosok és az adatfelhasználók – **például reklám- vagy adatközvetítők, adattanácsadók – között, az olyan adattermékek szolgáltatóit, amelyek a szolgáltató által az adatokhoz hozzáadott értékből származó adatterméket** nyújtanak. Ugyanakkor lehetővé kell tenni az adatmegosztási szolgáltatók számára, hogy **módosításokat – például az adatok egyedi formátumokba átalakítását – hajtsanak végre** a kicserélt adatokban, amennyiben ez javítja az adatok adatfelhasználó általi felhasználhatóságát, amennyiben az adatfelhasználó ezt kívánja. Ezenkívül **a tartalom, különösen a szerzői jog által védett tartalom közvetítésére összpontosító szolgáltatások nem tartozhatnak** e rendelet hatálya alá.

Az olyan adatcsereplatformok, amelyeket kizárólag egy adattulajdonos használ a birtokában lévő adatok felhasználásának lehetővé tételéhez, valamint a tárgyak internetéhez kapcsolódó tárgyak és eszközök összefüggésében kifejlesztett azon platformok, amelyek fő célja a csatlakoztatott tárgy vagy eszköz funkcionalitásának hozzáadott értékű szolgáltatások lehetővé tételéhez történő biztosítása, nem tartozhatnak e rendelet hatálya alá. A 2014/65/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének 53. pontja értelmében vett »összesítettadat-szolgáltatók«, valamint az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének 19. pontja értelmében vett »számlainformációkat összesítő szolgáltatók« e rendelet alkalmazásában nem tekinthetők adatmegosztónak. Azokra a szervezetekre, amelyek tevékenységüket az adataltruizmus alapján rendelkezésre bocsátott adatok felhasználásának megkönnyítésére korlátozzák, és amelyek nonprofit alapon működnek, nem tartozhatnak e rendelet III. fejezetének hatálya alá, mivel ez a tevékenység általános érdekű célokat szolgál azáltal, hogy növeli az említett célokra rendelkezésre álló adatok mennyiségét”.

⁵³ A javaslat 11. cikkének (3) bekezdése a következőket fekteti le: „a szolgáltató biztosítja, hogy a szolgáltatásához való hozzáférés eljárása igazságos, átlátható és megkülönböztetésmentes legyen mind az adattulajdonosok, mind a felhasználók számára, beleértve az **árakat is**”.

megfelelés ellenőrzésének fontosságát⁵⁴. Sajnálatos módon e tekintetben, valamint a javaslat többi fejezetével kapcsolatban a hatásvizsgálat⁵⁵ nem veszi figyelembe az adatvédelmi kockázatokat.

119. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi továbbá, hogy a javaslat – például a preambulumbekkezdésekben szereplő példákon keresztül – nem nyújt egyértelmű képet az adatmegosztási szolgáltatások „felhasználási eseteiről” (amelyek esetében a „monetáris tranzakció szempontját” a nyilvánosság és adott esetben az érintett személyek számára egyértelművé kell tenni). Például a (22) preambulumbekkezdés meghatározza, hogy mi nem számít „adatközvetítőnek” minősülő adatszereplőplatformnak: *„az olyan adatszereplőplatformok, amelyeket kizárólag egy adattulajdonos használ a birtokában lévő adatok felhasználásának lehetővé tételéhez, valamint a tárgyak internetéhez kapcsolódó tárgyak és eszközök összefüggésében kifejlesztett azon platformok, amelyek fő célja a csatlakoztatott tárgy vagy eszköz funkcionalitásának hozzáadott értékű szolgáltatások lehetővé tételéhez történő biztosítása, nem tartozhatnak e rendelet hatálya alá”*, azonban e tekintetben nem határozza meg a tervezett felhasználási esetet.

3.4.1 A 9. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerinti adatközvetítők: közvetítő szolgáltatások a potenciális adatfelhasználók és az érintettek között⁵⁶

120. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, a személyes adataikat elérhetővé tenni kívánó érintettek és a potenciális adatfelhasználók közötti, az (EU) 2016/679 rendeletben foglalt jogok gyakorlása során nyújtott közvetítő szolgáltatásokkal kapcsolatos rendelkezéseket a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint az általános adatvédelmi rendelet szerinti érintetti jogok és adatkezelői kötelezettségek hatékony alkalmazásának sérelme nélkül kell alkalmazni.
121. A javaslat azonban nem határozza meg, hogy az ilyen szolgáltatók milyen módon segítenék hatékonyan az egyéneket az általános adatvédelmi rendelet szerinti jogaik gyakorlásában, és nem határozza meg, hogy az ilyen segítségnyújtás mely személyesadat-kezelésre és pontosan mely adatfelhasználókra vonatkozna⁵⁷.
122. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos mindenképp úgy véli, hogy az érintettek jogainak tényleges gyakorlását és annak lehetséges módozatait az általános adatvédelmi

⁵⁴ E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület iránymutatást dolgoz ki a személyes adatok pénzügyi ellentételezés ellenében történő gyűjtésére és felhasználására vonatkozóan.

⁵⁵ Az adatkormányzási rendeletet kísérő hatásvizsgálat, SWD(2020) 295 final, amely elérhető a következő internetcímen:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=SWD:2020:0295:FIN:EN:PDF>

⁵⁶ A javaslat 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja a következőket fekteti le: „közvetítő szolgáltatások a potenciális adatfelhasználók és azon érintettek között, akik személyes adataikat elérhetővé kívánják tenni, ideértve az említett szolgáltatások lehetővé tételéhez szükséges technikai vagy egyéb eszközök rendelkezésre bocsátását az (EU) 2016/679 rendeletben biztosított jogok gyakorlása során”.

⁵⁷ A javaslat 11. cikkének (10) bekezdése megfogalmazása továbbra is meglehetősen homályos: „az érintettek számára szolgáltatásokat kínáló szolgáltató **az érintettek mindenképp felett álló érdeke szerint jár el, amikor megkönnyíti jogainak gyakorlását,** különösen az érintetteknek az esetleges adatfelhasználásokról, valamint az említett felhasználásokhoz kapcsolódó általános szerződési feltételekről történő tanácsadással”.

rendelet írja elő, a nemzeti felügyeleti hatóságok ugyanezen rendelet 51. cikke szerinti nyomon követése szerint. Az érintettek jogainak gyakorlásához nyújtott segítség pontos módozataival, valamint az ilyen folyamat címzettjeivel és az érintettek felé fennálló kötelezettségeivel kapcsolatos egyértelműség hiánya további jogbizonytalansághoz vezethet az érintettek általános adatvédelmi rendelet szerinti jogainak hatékony gyakorlása során.

123. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos ezért azt ajánlaná, hogy a javaslat tükrözze az uniós jogi keretet (GDPR), amelynek értelmében az Európai Adatvédelmi Testület az általános adatvédelmi rendelet 70. cikkével összhangban tovább pontosíthatja ezeket a szabályokat, valamint az adatmegosztási szolgáltatókra és a címzettekre alkalmazandó kapcsolódó kötelezettségeket**⁵⁸.
124. Az sem egyértelmű, hogy a javaslat 9. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti közvetítői szolgáltatások, amelyekre a 2. cikk nem ad meghatározást, csak a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerekre vonatkoznak-e (és ha igen, milyen mértékben). Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos rámutat arra, hogy különbség van egyrészt a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerek, amelyek lehetővé teszik a személyes adatok kezelését és megkönnyítik az érintettek jogainak gyakorlását („az érintettekkel való kapcsolattartás”)⁵⁹, másrészt a vállalkozások közötti adatmegosztási szolgáltatók között (amelyek kapcsolata nem egyértelmű az „adatközvetítőkkal”). Ez utóbbival kapcsolatban fordulhat elő, hogy amennyiben az érintett távolabb van, és fennáll annak a kockázata, hogy nem rendelkezik egyértelmű áttekintéssel és ellenőrzéssel személyes adatainak megosztása felett, adatvédelmi szempontból veszélyesebbek lehetnek a kritikus pontok⁶⁰.
125. Az átláthatóság, a méltányosság és a célhoz kötöttség elvét azonban minden esetben alkalmazni kell.
126. A személyes információk kezelésére szolgáló rendszerekről szóló véleményében az európai adatvédelmi biztos rámutatott, hogy *„mindenesetre elengedhetetlen biztosítani az üzleti modell átláthatóságát azon természetes személyek felé, akik adatait kezelik, hogy tisztában legyenek a fennálló érdekekkel (a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerek vagy más szolgáltatók*

⁵⁸ E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület jelenleg az érintettek jogaira vonatkozó iránymutatáson dolgozik.

⁵⁹ Lásd az európai adatvédelmi biztos 2016. október 20-i véleményét a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerekről, elérhető itt: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf

⁶⁰ Lásd az európai adatvédelmi biztos véleményét az európai adatstratégiáról, 20. bekezdés: „Az európai adatvédelmi biztos ugyanakkor hangsúlyozza, hogy óvatosságra van szükség a hatalmas adatkészletek – köztük a különböző forrásokból származó személyes adatok – gyűjtésében aktívan részt vevő adatközvetítők szerepével kapcsolatban. Az adatokkal kapcsolatos szolgáltatásokhoz használt különböző adatforrásokat használnak fel, például olyan adatokat, amelyeket más, nem kapcsolódó célokra hoznak nyilvánosságra; nyilvános nyilvántartásokból származó adatokat (nyílt hozzáférésű adatok), valamint az internetről és a közösségi médiából származó adatokat, gyakran megsértve az adatvédelmi jogszabályokat. Ebben az összefüggésben az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a nagy adathalmazokkal foglalkozó közvetítők tevékenységeit fokozott ellenőrzésnek vetik alá, és azokat számos nemzeti adatvédelmi hatóság vizsgálja”.

érdekeivel), és teljes mértékben tudatosan tudják használni a személyes információk kezelésére szolgáló rendszereket”⁶¹.

127. A javaslat pontosításokat tartalmaz az Unióban székhellyel nem rendelkező adatmegosztási szolgáltatókkal kapcsolatban annak megállapítása érdekében, hogy az adott szolgáltató kínált-e szolgáltatásokat az Unión belül. Ez a javaslat (27) preambulumbekzdése szerinti pontosítás összhangban áll az általános adatvédelmi rendelet (23) preambulumbekzdésével. A jogbiztonság érdekében hasznos lehet annak meghatározása, hogy a személyes adatok kezelése esetén a fent említett, az Unióban székhellyel nem rendelkező adatmegosztási szolgáltatókra az általános adatvédelmi rendelet szabályai és elvei vonatkoznak.

3.4.2 A 9. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti adatközvetítők: „adatszövetkezetek”

128. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a javaslat 9. cikke (1) bekezdésének c) pontjában bevezetett „adatszövetkezeti szolgáltatás” fogalma⁶² továbbra sem egyértelmű mind a jellege, mind pedig a kötelezettségek terén. E tekintetben az ilyen szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos jogbizonytalanság elkerülése érdekében be kell vezetni az ilyen adatmegosztási szolgáltatók, valamint a rájuk alkalmazandó kötelezettségek egyértelmű meghatározását.
129. Bár a javaslat kimondja, hogy az adatszövetkezetek *„arra törekszenek, hogy megerősítsék az egyének helyzetét a tájékozott döntések meghozatalában az adatfelhasználáshoz való hozzájárulás előtt, az adatfelhasználói szervezetek adatfelhasználáshoz kapcsolódó feltételeit befolyásolják vagy esetlegesen rendezzék a csoport tagjai között az adatok felhasználásának módjával kapcsolatos vitákat, amikor az említett adatok az adott csoporton belül több érintettre vonatkoznak”*⁶³,

⁶¹ Lásd az európai adatvédelmi biztos 2016. október 20-i véleményét a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerekről, 13. oldal, 52. bekezdés, elérhető itt: https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/16-10-20_pims_opinion_en.pdf

Lásd még: 53. bekezdés, 13. o.: *„A személyes információk kezelésére szolgáló rendszerek modellje láthatóan vitát indít arról, hogy ki »tulajdonolja« a személyes adatainkat. Az Unióban az egyéneknek az Európai Unió Alapjogi Chartájának 8. cikke alapján alapvető joguk van személyes adataik védelméhez. Az e jog gyakorlásával kapcsolatos részletes jogokat és kötelezettségeket részletesebben a nemrégiben elfogadott általános adatvédelmi rendelet szabályozza. Ezek a kérdések nem kifejezetten a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerekre vonatkoznak: a személyes adatokat gyakran olyan »pénznemnek« tekintik, amelyet az interneten az úgynevezett »ingyenes« szolgáltatásokért fizetünk. Ez a tendencia azonban nem jelenti azt, hogy az egyének személyes adatai jogilag olyan javaknak tekinthetők, amelyek szabadon értékesíthetők, mint bármely más tulajdon a piacon. Épp ellenkezőleg, főszabály szerint a személyes információk kezelésére szolgáló rendszerek nem lesznek olyan helyzetben, hogy értékesítsék a személyes adatokat, helyette az lesz a feladatuk, hogy lehetővé tegyék harmadik személyek számára a személyes adatok használatát, meghatározott célokból és meghatározott időtartamra, az egyének által meghatározott feltételek, valamint a hatályos adatvédelmi jogszabályokban előírt minden egyéb garancia szerint”.*

⁶² A javaslat 9. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerint ezek az „adatszövetkezetek szolgáltatásai, vagyis azon érintetteket vagy egyszemélyes vállalatokat, illetve mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogató szolgáltatásokat, amelyek a szövetkezet tagjai, vagy amelyek felhatalmazzák a szövetkezetet az adatkezelés feltételeinek megtárgyalására, hogy megalapozott döntéseket hozhassanak az adatkezeléshez való hozzájárulás előtt, és lehetővé teszik olyan mechanizmusok kialakítását, amelyek révén eszmecserét folytatnak az adatkezelés olyan céljairól és feltételeiről, amelyek a legjobban képviselnék az érintettek vagy jogi személyek érdekeit”.

⁶³ A javaslat (24) preambulumbekzdése.

megjegyzendő, hogy az átláthatósági kötelezettségeket, az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti érvényes érintetti hozzájárulásra vonatkozó feltételeket, valamint az e jogalap szerinti személyes adat-kezelésre vonatkozó feltételt ugyanezen rendelet határozza meg és írja elő.

130. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos ezért úgy véli, hogy az egyének megalapozott döntéshozattal kapcsolatos helyzete vagy az adatok felhasználásának módjával kapcsolatos esetleges vita rendezése nem alkuképes feltételnek, hanem az adatkezelők (EU) 2016/679 rendelet szerinti kötelezettségeinek tekintendő. E tekintetben arra is rá kell mutatni, hogy a javaslat (24) preambulumbekzdésében az azokra az adatokra irányuló hivatkozás, amelyek több érintettre „vonatkoznak”, amennyiben személyes adatokról van szó, nem feltétlenül áll összhangban a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet⁶⁴ szerinti meghatározásával, amely „az azonosított vagy azonosítható természetes személyre vonatkozó bármely információra” utal.**
131. Ezenkívül a javaslat (24) bekezdése szerint „az (EU) 2016/679 rendelet szerinti jogokat csak az egyes egyén gyakorolhatja, és azok nem ruházhatók át adatszövetkezetre és erre megbízás sem adható”. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy az ilyen elveknek azzal a lehetőséggel való összehangolása, hogy az adatszövetkezetek jogosultak legyenek az „adatkezelés feltételeinek a hozzájárulás előtti megtárgyalására”, legalábbis nem egyértelmű, ha nem közvetlenül ellentétes. A személyes adatok kezelésének „feltételei” valójában azok, amelyeket az általános adatvédelmi rendelet rögzít, és ezért nem módosíthatók, illetve nem módosíthatók vagy felülírhatók szerződés vagy más típusú magánjellegű megállapodás útján.

3.4.3 10. cikk: bejelentési rendszer – a nyilvántartásba vételre való jogosultság általános követelményei – a bejelentés tartalma; a bejelentés eredménye (és időzítése). 11. cikk: az adatmegosztási szolgáltatások nyújtásának feltételei

132. A javaslat III. fejezete előírja, hogy a 9. cikk (1) bekezdésében leírt adatmegosztási szolgáltatók kötelesek bejelentést tenni az illetékes hatóságnak (kötelező bejelentés). A 10. cikk (1) és (2) bekezdése meghatározza a javaslat alkalmazásában a tagállam joghatóságának azonosítására vonatkozó szabályokat. Ez annak a tagállamnak a joghatósága, amelyben az adatmegosztási szolgáltató üzleti tevékenységének fő helye található, vagy annak a tagállamnak a joghatósága, amelyben a nem az Unióban letelepedett adatmegosztási szolgáltató jogi képviselője üzleti tevékenységének fő helye található.
133. A bejelentésben feltüntetendő információkat a javaslat 10. cikke (6) bekezdésének a)–h) pontja tartalmazza⁶⁵. Ezenkívül a 10. cikk (7) bekezdése előírja, hogy a „szolgáltató kérésére az illetékes

⁶⁴ Az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (1) bekezdése szerinti fogalom meghatározás.

⁶⁵ „A bejelentésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) az adatmegosztási szolgáltatások nyújtójának neve;
- b) a szolgáltató jogállása, cégformája és cégjegyzékszám, amennyiben a szolgáltató az Unióban kereskedelmi nyilvántartásban vagy egyéb hasonló közhitelű nyilvántartásban szerepel;
- c) a szolgáltató üzleti tevékenysége fő helyének címe az Unióban, ha van, és adott esetben egy másik tagállamban minden másodlagos fióktelepének vagy a (3) bekezdés szerint kijelölt törvényes képviselőnek a címe;

hatóság egy héten belül szabványosított nyilatkozatot állít ki, amelyben megerősíti, hogy a szolgáltató benyújtotta a (4) bekezdésben említett bejelentést”.

134. Ahogyan az indokolásban is szerepel, a bejelentési rendszer „*tartalma egy bejelentési kötelezettség, a tagállami illetékes hatóságok tevékenységeinek gyakorlására vonatkozó követelmények betartása utólagos ellenőrzésével*”⁶⁶. Ezt a szempontot a javaslat (30) és (31) preambulumbekézése pontosítja⁶⁷.
135. Ezért az adatmegosztó szolgáltató „átvilágítása” arra korlátozódik, hogy az illetékes hatóság ellenőrizze a 10. cikkben meghatározott (főként formai) követelményeket, és ez nagyon rövid határidőn belül a bejelentés időpontjától számított egy héten belül megtörténjen.
136. **E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az „átvilágítási” rendszer szinte „bejelentési” rendszer, és hogy a Bizottság a „legkevésbé szigorú” rendszert választotta (például egy engedélyezési rendszer helyett). Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a rendszernek – legalábbis a személyes adatok kezelése tekintetében – nagyobb védelmet kell nyújtania (azaz több ellenőrzést és biztosítékot kell nyújtania az érintettek számára, többek között a rendkívül fontos adatvédelmi szempontok tekintetében). Ez lehetővé tenné a Bizottság által célul kitűzött magasabb szintű bizalom biztosítását is.**
137. **E probléma kezelése érdekében különösen a javaslat (31) preambulumbekézését kell módosítani.**
138. Az elszámoltathatóság adatvédelmi elve szerint az adatmegosztási szolgáltatóknak képesnek kell lenniük többek között annak bizonyítására, hogy olyan szabályzatokat és eljárásokat vezettek be, amelyek lehetővé teszik az érintettek számára egyéni adatvédelmi jogaik könnyű gyakorlását (az érintettek jogainak tiszteletben tartását biztosító eljárások), és dokumentálniuk kell az adatmegosztással kapcsolatos döntéseket (beleértve különösen a személyes adatok megosztásának céljait és a címzetteket vagy a címzettek kategóriáit), amelyek igazolják, hogy megfelelnek az

d) egy weboldal, ahol adott esetben a szolgáltatóval és a tevékenységekkel kapcsolatos információk megtalálhatók;

e) a szolgáltató kapcsolattartói és elérhetőségei;

f) a szolgáltató által nyújtani kívánt szolgáltatás leírása;

g) a tevékenység megkezdésének becsült időpontja;

h) azon tagállamok, ahol a szolgáltató szolgáltatásokat kíván nyújtani”.

⁶⁶ Indokolás, 5. oldal.

⁶⁷ „(30) Bejelentési eljárást kell létrehozni az adatmegosztási szolgáltatásokra annak érdekében, hogy az Unióban az adatkormányzás megbízható adatcserén alapuljon. A megbízható környezet előnyeit a legjobban akkor lehetne elérni, ha az adatmegosztási szolgáltatások nyújtására több követelmény kerülne előírásra, **anélkül azonban, hogy az említett szolgáltatások nyújtásához az illetékes hatóságnak kifejezett határozatot vagy közigazgatási aktust kellene elfogadnia.**

(31) A határokon átnyúló, eredményes szolgáltatásnyújtás támogatása érdekében fel kell kérni az adatmegosztót, **hogy jelentkezzen be csak annak a tagállamnak a kijelölt illetékes hatóságához, ahol üzleti tevékenységének fő helye vagy ahol törvényes képviselője található. Az említett bejelentésnek nem szabad egyebet tartalmaznia, mint az említett szolgáltatások nyújtásának szándékáról szóló nyilatkozatot, és azt csak az e rendeletben meghatározott információkkal lehet kiegészíteni**” (utólagos kiemelés).

adatvédelmi jogszabályoknak⁶⁸. Ezek a szempontok (amelyek a javaslatban előírányzott címkézés „alapját” képezik⁶⁹) azzal a hatással járnak, hogy a nyilvánosság részéről nagyobb bizalom alakul ki az adatmegosztási szolgáltatók iránt.

139. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi továbbá, hogy az adatmegosztási szolgáltatások 11. cikkben meghatározott rendelkezéseire az (1)–(11) bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy bár a versenyszabályoknak való megfelelés feltételei között (a (9) bekezdésben) hivatkoznak, ezek (a kimerítően felsorolt) feltételek nem foglalják magukban az adatvédelmi szabályoknak való megfelelést.
140. **A fenti elemek fényében, valamint figyelembe véve az adatmegosztási szolgáltatók által végezhető személyesadat-kezelés során az érintettre vonatkozó lehetséges kockázatot, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslatban meghatározott, nyilatkozaton alapuló bejelentési rendszer nem ír elő kellően szigorú átvilágítási eljárást az ilyen szolgáltatásokra vonatkozóan. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos alternatív eljárások lehetőségének vizsgálatát ajánlja, amelyeknek különösen figyelembe kell venniük az általános adatvédelmi rendelet szerinti, a személyes adatok kezelésére vonatkozó elszámoltathatósági és megfelelési eszközök szisztematikusabb beépítését, különösen a magatartási kódex vagy a tanúsítási mechanizmus betartását.**
141. Az is megfigyelhető, hogy a javaslat IV. fejezetében az adataltruista szervezetekre vonatkozóan előírt biztosítókat (18. cikk, átláthatósági követelmények; 19. cikk, konkrét követelmények) a javaslat nem írja elő az adatmegosztási szolgáltatók számára, annak ellenére, hogy ezek az adatmegosztási szolgáltatások hatással lehetnek az érintett személyek jogaira és szabadságaira is.
142. A két bejelentési rendszer közötti különbség azt az *a contrario* értelmezést vonhatja maga után, hogy az adataltruista szervezetekre és a személyes adatok védelmére vonatkozóan megállapított

⁶⁸ Az általános adatvédelmi rendelet 30. cikke értelmében: „Minden adatkezelő és – ha van ilyen – az adatkezelő képviselője a felelősségébe tartozóan végzett adatkezelési tevékenységekről nyilvántartást vezet. E nyilvántartás a következő információkat tartalmazza: a) az adatkezelő neve és elérhetősége, valamint – ha van ilyen – a közös adatkezelőnek, az adatkezelő képviselőjének és az adatvédelmi tisztviselőnek a neve és elérhetősége; b) az adatkezelés céljai; c) az érintettek kategóriáinak, valamint a személyes adatok kategóriáinak ismertetése; d) olyan címzettek kategóriái, akikkel a személyes adatokat közlik vagy közölni fogják, ideértve a harmadik országbeli címzetteket vagy nemzetközi szervezeteket; e) adott esetben a személyes adatok harmadik országba vagy nemzetközi szervezet részére történő továbbítására vonatkozó információk, beleértve a harmadik ország vagy a nemzetközi szervezet azonosítását, valamint a 49. cikk (1) bekezdésének második albekezdés szerinti továbbítás esetében a megfelelő garanciák leírása; f) ha lehetséges, a különböző adatkategóriák törlésére előírányzott határidők; g) ha lehetséges, a 32. cikk (1) bekezdésében említett technikai és szervezési intézkedések általános leírása [...]”.

⁶⁹ A javaslat hatásvizsgálata többek között 19. oldalon hivatkozik a címkézésre vagy tanúsításra: „A tanúsítási/címkézési mechanizmusok és az adataltruizmusra vonatkozó bizalmi rendszer kölcsönös elismerése lehetővé teszi az adatok szükséges mértékű összegyűjtését és felhasználását”; a 25. oldalon: „az adatközvetítőkre vonatkozó tanúsítási/címkézési keretrendszer”; a 26. oldalon: „A tanúsítási vagy címkézési keretrendszer lehetővé tenné az új adatközvetítők számára, hogy növeljék láthatóságukat az adatmegosztás vagy -összevonás megbízható szervezőiként/működtetőiként”.

követelmények – amennyiben személyes adatokat kezelnek – (például az adattulajdonosok tájékoztatása az Unión kívüli adatkezelésről⁷⁰) nem alkalmazandók az adatmegosztási szolgáltatókra.

143. **E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az „adatösszevonási” vagy adatmegosztási megállapodásokban részt vevő szervezeteknek be kell tartaniuk bizonyos közös normákat, amelyeknek a független adatvédelmi hatóságok általi felügyeletére a javaslatnak kifejezetten emlékeztetnie kell, nemcsak az interoperabilitás feltételeire, hanem a személyes adatok kezelésének jogszerűsége biztosításának feltételeire és az érintettek jogai gyakorlásának megkönnyítésére vonatkozóan is (pl. az általános adatvédelmi rendelet 26. cikke szerinti közös adatkezelői megállapodások révén).**
144. Ezenkívül az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat a 11. cikk (2) bekezdése szerinti forgatókönyvekre hivatkozik (a metaadatok felhasználása az adatmegosztási szolgáltatás fejlesztéséhez; a 11. cikk (6) bekezdése értelmében az adattulajdonosok és az adatfelhasználók folyamatos hozzáférése az adatmegosztási szolgáltató fizetéképtelensége után az utóbbi által tárolt adatokhoz), amelyek esetében pontosításra van szükség ahhoz, hogy összhangba kerüljenek a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályokkal és elvekkel.
145. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi továbbá, hogy az e vélemény általános megjegyzéseiben tett észrevételek, amelyek a javaslatban használt fogalom meghatározásokhoz és a személyes adatok kezelésére vonatkozó általános adatvédelmi rendelet szerinti jogalap kérdéséhez kapcsolódnak, szintén relevánsak a javaslat III. fejezetének rendelkezéseire tekintettel.
146. Továbbá, különös tekintettel a személyes adatokhoz való hozzáférésnek és azok érintett általi felhasználásának jobb ellenőrzésére, emlékeztetünk arra, hogy a célhoz kötöttség elve különös jelentőséggel bír a vállalkozások közötti adatközvetítők tekintetében. A javaslat (26) preambulumbekzdése⁷¹, amely látszólag meghatározza a személyes adatok kezelésének célját az adatok megosztásának közvetítésével, további pontosítás nélkül adatvédelmi szempontból aggályokat vethet fel⁷².
147. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy az a közös vélemény 3.3. szakaszában tett, a közsférabeli szervek birtokában lévő személyes adatok további felhasználására vonatkozó megjegyzések az adatmegosztási szolgáltatások tekintetében is relevánsak:

⁷⁰ A javaslat 19. cikke (1) bekezdésének b) pontja.

⁷¹ A javaslat (26) preambulumbekzdése: „Az adattulajdonosok és az adatfelhasználók bizalmának és fokozottabb ellenőrzése érdekében az adatmegosztási szolgáltatásokban kulcsfontosságú elem az adatmegosztási szolgáltatók semlegessége az adattulajdonosok és az adatok felhasználói között kicserélt adatok tekintetében. Ezért szükséges, hogy az adatmegosztási szolgáltatók csak **közvetítőként járjanak el** a tranzakciók során, és ne használják fel a kicserélt adatokat **más célra** [...]”.

⁷² Lásd továbbá a javaslat 2. cikkének (4) bekezdését: „metaadat: **az adatmegosztási szolgáltatás nyújtása céljából** egy természetes vagy jogi személy bármilyen tevékenységéről gyűjtött adatok”; 2. cikk (7) bekezdés: „adatmegosztás: adattulajdonos általi adatszolgáltatás az adatfelhasználó számára [...], **a megosztott adatok közös vagy egyedi felhasználása céljából**”; 11. cikk (1) bekezdés: „a szolgáltató nem használhatja azokat az adatokat, amelyekhez szolgáltatásokat nyújt, **az adatfelhasználók rendelkezésére bocsátásától eltérő célra** [...]”.

– a személyes adatok megosztását vagy az azokhoz való hozzáférést a hatály és a cél tekintetében szigorúan meg kell határozni, és azoknak az általános adatvédelmi rendelettel teljes összhangban kell történniük, figyelembe véve a jogszerűsége, a célhoz kötöttsége és az érintettek jogos elvárásaira vonatkozó követelményeket,

– egyértelművé kell tenni, hogy az adatkezelési lánc minden egyes „szereplője”, beleértve az adatmegosztási szolgáltatót és a felhasználó(ka)t is, köteles tájékoztatni az érintetteket az általános adatvédelmi rendelet 13. és 14. cikke szerinti információkról (gyakran, ha a személyes adatokat nem az érintett szerezte meg, ebben az összefüggésben a 14. cikk az általános adatvédelmi rendelet vonatkozó rendelkezése). Javasoljuk e tekintetben annak hozzáfűzését, hogy az adatmegosztási szolgáltató bocsásson az érintett rendelkezésére felhasználóbarát eszközöket, amelyek átfogó képet adnak személyes adataik megosztásáról, valamint a hozzájárulás visszavonására irányuló felhasználóbarát eszközt abban az esetben, ha a nyújtott szolgáltatás az érintettek személyes adataik kezeléséhez való hozzájárulásának megszerzésére szolgáló eszközből áll a javaslat 11. cikkének (11) pontja szerint,

– az adatvédelmi hatásvizsgálat kulcsfontosságú eszköz annak biztosításához, hogy megfelelően figyelembe lehessen venni az adatvédelmi követelményeket, és megfelelően védeni lehessen az egyének jogait és érdekeit, ezáltal erősítve a további felhasználás mechanizmusába vetett bizalmukat. Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat szövegébe foglalják bele, **hogy az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkének hatálya alá tartozó adatkezelés esetén az adatmegosztási szolgáltatóknak (és az adatfelhasználónak) adatvédelmi hatásvizsgálatot kell végezniük.** A javaslatban előírányzott adatmegosztás valóban magában foglalhat nagyszabású adatkezelést, amely különböző forrásokból származó adatokat kombinál, potenciálisan az érintettek kiszolgáltató csoportjainak különleges adatkategóriáit és/vagy személyes adatait is magában foglalva. Ebben az esetben az adatkezelők az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkével összhangban kötelesek adatvédelmi hatásvizsgálatot végezni. Ezen túlmenően az adatmegosztó szolgáltatóknak és a felhasználó(k)nak lehetőség szerint közzé kell tenniük az ilyen értékelések eredményeit, hogy fokozzák a bizalmat és az átláthatóságot.

3.4.4 12. cikk és 13. cikk: az illetékes hatóságok és a megfelelés ellenőrzése (10. és 11. cikk)

148. A javaslat 12. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a „*kijelölt illetékes hatóságok, az adatvédelmi hatóságok, a nemzeti versenyhatóságok, a kiberbiztonságért felelős hatóságok és más érintett ágazati hatóságok kicserélik azokat az információkat, amelyek szükségesek az adatmegosztási szolgáltatókkal kapcsolatos feladataik ellátásához*”.
149. Ez a megfogalmazás még kisebb szerepet biztosít az adatvédelmi hatóságoknak, mint a javaslatban az adataltruista szervezetek tekintetében használt megfogalmazás ⁷³, amely az „*adatvédelmi hatóságokkal való együttműködésre*” utal.

⁷³ A 20. cikk (3) bekezdése: „Az illetékes hatóság [az elismert **adataltruista szervezetek** nyilvántartásba vételéért és a javaslat IV. fejezetében foglalt követelményeknek való megfelelés nyomán követéséért felelős hatóság] feladatait az **adatvédelmi hatósággal** – amennyiben ezek a feladatok a személyes adatok feldolgozásához

150. E tekintetben, amint azt e közös vélemény 3.7. szakasza is kiemeli, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy e fejezet és a javaslat más fejezeteinek számos rendelkezése a személyes adatok kezelésére vonatkozik, valamint, hogy a Charta 8. cikke és az EUMSZ 16. cikke értelmében az adatvédelmi hatóságok „alkotmányos” hatáskörrel rendelkeznek a személyes adatok védelmének felügyeletére.
151. A javaslat 13. cikkére, a megfelelés nyomon követésére tekintettel – a (28) preambulumbekzdés sérelme nélkül (amely szerint a javaslat nem érintheti a felügyeleti hatóságoknak az általános adatvédelmi rendelet betartásának biztosítására fennálló felelősségét) az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a kormányzást és a megfelelés nyomon követését jobban meg kellene határozni annak érdekében, hogy biztosítani lehessen az adatmegosztási szolgáltatók (és az adataltruista szervezetek) megfelelőbb átvilágítását, beleértve az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelést; valamint hogy el lehessen kerülni a javaslat alapján létrehozott hatóságok (amelyek a 12. cikk (3) bekezdése – és a 20. cikk (3) bekezdése értelmében nem adatvédelmi hatóságok) és az adatvédelmi hatóságok közötti hatásköri átfedéseket vagy ellentmondásokat.
152. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos ezért úgy véli, hogy a kormányzást jobban definiálná, ha az adatvédelmi hatóságok, mint fő illetékes hatóságok lennének kijelölve a javaslat III. fejezetében foglalt rendelkezéseknek való megfelelés nyomon követésére és felügyeletére.**
153. Az adatvédelmi hatóságoknak a javaslat III. fejezete szerinti rendelkezések felügyeletéért és végrehajtásáért felelős fő illetékes hatóságként való kinevezése egységesebb szabályozási megközelítést biztosítana a tagállamok között, és ezáltal hozzájárulna a javaslat egységes alkalmazásához. Az általános adatvédelmi rendelet szerinti kompetenciájukat és feladataikat tekintve az adatvédelmi hatóságok már rendelkeznek különleges szakértelemmel az adatkezelés megfelelőségének nyomon követése, a konkrét adatkezelési tevékenységek és adatmegosztás ellenőrzése, a személyes adatok tárolásának és továbbításának magas szintű biztonságát garantáló megfelelő intézkedések értékelése, valamint az adatkezelők és -feldolgozók személyesadat-kezeléssel kapcsolatos kötelezettségére vonatkozó tudatosság növelése terén.
154. Az adatvédelmi hatóságoknak a III. fejezet rendelkezéseinek felügyeletéért és végrehajtásáért felelős fő illetékes hatóságként történő kijelölését a 12. cikk (3) bekezdésében előírt rendelkezéssel kell alátámasztani, amely lehetővé teszi az információcserét az adatvédelmi hatóságok, a nemzeti

kapcsolódnak – és ugyanazon tagállam érintett ágazati szerveivel **együttműködve** látja el. Minden olyan **kérdés esetében, amely megköveteli az (EU) 2016/679 rendelet betartásának értékelését**, az illetékes hatóságnak először ki kell kérnie az említett rendelet alapján létrehozott illetékes felügyeleti hatóság véleményét vagy határozatát, és be kell tartania ezt a véleményt vagy határozatot”.

Megjegyzendő továbbá, hogy az **adatmegosztási szolgáltatókkal** kapcsolatban a (28) preambulumbekzdés meghatározza, hogy „ez a rendelet **nem érintheti** az adatmegosztási szolgáltatások nyújtóinak az (EU) 2016/679 rendelet betartására vonatkozó kötelezettségét, valamint a **felügyeleti hatóságok az említett rendelet betartásának biztosítására fennálló felelősségét**”. Ugyanez a feltétel **nincs** meghatározva az adataltruista szervezetekkel kapcsolatban.

versenyhatóságok, a kiberbiztonságért felelős hatóságok és más érintett ágazati hatóságok között e rendelkezések koherens alkalmazásának biztosítása érdekében.

155. Emellett az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a megfelelés ellenőrzése során az illetékes hatóságok hatásköre nem korlátozódhat a javaslat 13. cikkének (2) bekezdéséből következő „információkérési hatáskörre”. Ez a korlátozás egyértelműen a javaslatban előírányzott „címkézési rendszer” deklaratív jellegéből ered, bár nem felel meg a címkézéshez szükséges átvilágítási szintnek, mivel az ilyen címkézés magas elvárásokat támaszt az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés tekintetében, különösen az érintettekkel szemben.
156. Végezetül az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy megfelelő forrásokat kell biztosítani az adatvédelmi hatóságok számára annak érdekében, hogy hatékonyan és eredményesen végezhesék el a szükséges felügyeletet.

3.5 Adataltruizmus

3.5.1 Az adataltruizmus és az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzájárulás közötti kölcsönhatás

157. A javaslatban említett „adataltruizmus” fogalma azokat a helyzeteket foglalja magában, amikor természetes vagy jogi személyek önként, ellentételezés nélkül bocsátják rendelkezésre az adatokat további felhasználás céljából „*általános érdekű célokra, például tudományos kutatási célokra vagy közszolgáltatások fejlesztéséhez*”⁷⁴.
158. Azzal lehet érvelni, hogy a javaslat nem „létrehozza”, hanem „alakítja/kodifikálja” az adattulajdonosok azon lehetőségét (amelyet a javaslat úgy határoz meg, hogy belefoglalja az érintetteket is), hogy önkéntesen hozzáférhetővé teszi az adatokat, amint azt az általános adatvédelmi rendelet már előírányozta. Az érintett ugyanis már hozzájárulhat a rá vonatkozó személyes adatok többek között tudományos kutatási célból történő kezeléséhez.
159. A javaslat 2. cikkének (10) bekezdésében meghatározott fogalommagyarázat ellenére („adataltruizmus: az érintettek hozzájárulása a rájuk vonatkozó személyes adatok feldolgozásához, vagy más adattulajdonosok engedélye arra, hogy nem személyes adataikat díjazás nélkül felhasználhassák általános érdekű célokra, például tudományos kutatási célokra vagy közszolgáltatások fejlesztéséhez”) az „*adataltruizmus*” fogalma továbbra sem egyértelmű és kellően meghatározott. Különösen nem egyértelmű, hogy a javaslatban előírányzott hozzájárulás megfelel-e az általános adatvédelmi rendelet szerinti „hozzájárulás” fogalmának, beleértve az ilyen hozzájárulás jogszerűségének feltételeit is. Ezenkívül nem egyértelmű az „adataltruizmus” hozzáadott értéke, figyelembe véve az általános adatvédelmi rendelet szerinti hozzájárulásra vonatkozó, már meglévő jogi keretet, amely konkrét feltételeket ír elő a hozzájárulás érvényességére vonatkozóan.
160. Az általános adatvédelmi rendelet és a javaslat egyidejűleg alkalmazandó az adataltruista szervezetek általi kezelése esetén is. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos támogatja a személyes adatok jól meghatározott közérdekű cél(ok) érdekében történő kezelésének

⁷⁴ A javaslat 2. cikkének (10) bekezdése.

megkönnyítésére irányuló célkitűzést, azonban ezt a célt az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal és elvekkel teljes összhangban kell megvalósítani. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos különösen hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet egyik fő célkitűzése annak biztosítása, hogy az érintett ellenőrzést gyakoroljon személyes adatai felett. Ezzel összefüggésben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy **a hozzájáruláshoz kapcsolódó, az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott valamennyi követelményt teljesíteni kell.**

161. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megismétli, **hogy a személyes adatok védelméhez való alapvető jogról az érintett személy semmiképpen sem „mondhat le”,** még a személyes adatokkal kapcsolatos „altruista cselekmény” révén sem. Az adatkezelőre (az adataltruista szervezetre) továbbra is teljes mértékben alkalmazandók a személyes adatokra vonatkozó szabályok és elvek, még akkor is, ha az érintett hozzájárulását adta az adataltruista szervezetnek a rá vonatkozó személyes adatok egy vagy több meghatározott célból történő kezeléséhez.
162. **A fentiek fényében a javaslatnak az érdemi részében meg kell határoznia, hogy az általános adatvédelmi rendelet 4. cikkének (11) bekezdésében meghatározott hozzájárulásra hivatkozik, és hogy a 7. cikk (3) bekezdése értelmében az adataltruista szervezetnek ugyanolyan könnyűvé kell tennie a hozzájárulás visszavonását, mint amilyen könnyű annak megadása⁷⁵.**
163. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt is hangsúlyozza, hogy az adataltruista szervezetek által kezelt adatok tartalmazhatják a személyes adatok különleges kategóriáit, például az egészségügyi adatokat.
164. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt is hangsúlyozza, hogy az adattakarékosság elvével összhangban, amennyiben lehetséges és a célnak megfelelő, az adatokat anonimizált formában kell kezelni.
165. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy a javaslat 22. cikkének (3) bekezdése kimondja, hogy amennyiben személyes adatokat szolgáltatnak az adataltruista szervezetnek, a hozzájárulási űrlapnak biztosítania kell, hogy az egyének az általános adatvédelmi rendelettel összhangban egy adott adatkezelési művelethez adhassanak hozzájárulást, és azt visszavonhassák.
166. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a hozzájárulás visszavonására vonatkozó szabályoknak – beleértve annak következményeit is – egyértelműeknek kell lenniük. Egyértelművé kell tenni különösen azt, hogy az adataltruista szervezet és az adatfelhasználók hogyan tesznek eleget a visszavonás iránti kérelmeknek, többek között a

⁷⁵ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület hozzájárulásról szóló 5/2020. sz. iránymutatásának (121)–(122) bekezdését:

„(121) A 6. cikk megállapítja a személyes adatok jogszerű kezelésének feltételeit, és hat olyan jogszerű alapot ismertet, amelyekre az adatkezelő hagyatkozhat. E hat jogszerű alap egyikének alkalmazását az adatkezelési tevékenységet megelőzően és konkrét céllal összefüggésben kell megállapítani.

(122) Itt fontos megjegyezni, hogy **amennyiben az adatkezelő úgy dönt, hogy az adatkezelés bármely része esetén hozzájárulásra hagyatkozik, fel kell készülnie e döntés betartására, és meg kell szüntetnie az adatkezelésnek az adott részét, ha valamely egyén visszavonja a hozzájárulását.** Az egyénnel szemben alapvetően nem tisztességes, ha az adatkezelő azt az üzenetet küldi el, hogy az adatkezelésre hozzájárulás alapján kerül sor, holott ténylegesen másik jogszerű alagra hagyatkozik”.

személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet 17. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti törlése révén. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos emlékeztet arra, hogy az „adataltruizmusra” vonatkozó döntések meghozatalakor előfordulhat, hogy az általános adatvédelmi rendelet 35. cikkével összhangban az adataltruista szervezeteknek „adatvédelmi hatásvizsgálatokat” kell végezniük.

167. A tudományos kutatás gyakran magában foglalja a személyes adatok különleges kategóriáinak nagy léptékű kezelését és megosztását, így bizonyos esetekben ez utóbbit az általános adatvédelmi rendelet szerint magas kockázatú adatkezelésnek lehet tekinteni. Ezen túlmenően az adatvédelmi hatásvizsgálatokat ebben az összefüggésben az adatvédelmi tisztviselő és egy etikai felülvizsgálati testület bevonásával kell elvégezni, és lehetőség szerint és bevált gyakorlatként közzé kell tenni, vagy azok összefoglalóját közzé kell tenni.
168. Az általános adatvédelmi rendelet szerint az adatkezelésre csak akkor kerülhet sor, ha az érintett egyértelmű megerősítő cselekedettel, például írásbeli – ideértve az elektronikus úton tett – vagy szóbeli nyilatkozattal önkéntes, konkrét, tájékoztatáson alapuló és egyértelmű hozzájárulását adja az őt érintő személyes adatok kezeléséhez.
169. Az általános adatvédelmi rendelet (33) preambulumbekzdése hangsúlyozza, hogy az adatgyűjtés időpontjában gyakran nem lehet teljeskörűen meghatározni a tudományos kutatási célú személyesadat-kezelés célját. Ezért lehetővé kell tenni az érintettek számára, hogy a tudományos kutatás bizonyos területeire vonatkozóan hozzájárulásukat adják az adatkezeléshez, betartva a tudományos kutatásokra vonatkozó, elismert etikai előírásokat⁷⁶. Ez tükröződik a javaslat (38) preambulumbekzdésében is.
170. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azonban hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet nem teszi lehetővé az ilyen típusú hozzájárulás általános érdekű (nem konkrétan meghatározott és a tudományos kutatásnál adott esetben jóval szélesebb körű és attól eltérő) célok érdekében⁷⁷ történő megadását.

⁷⁶ Lásd az Európai Adatvédelmi Testület nemrégiben elfogadott, hozzájárulásra vonatkozó, 5/2020. számú iránymutatását, különösen a tudományos kutatáshoz való hozzájárulásról, 30–32. o.

⁷⁷ Lásd az Adatvédelmi Testület 03/2020. számú iránymutatását az egészségügyi adatoknak a Covid19-járvánnyal összefüggésben végzett tudományos kutatás céljából történő kezeléséről, 42–45. bekezdés:

„42. Általános szabályként az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében az adatok »gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű és jogszerű célból történjen, és azokat ne kezeljék ezekkel a célokkal össze nem egyeztethető módon«.

43. Az általános adatvédelmi rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott »összeegyeztethetőség vélelme« azonban kimondja, hogy »a 89. cikk (1) bekezdésének megfelelően nem minősül az eredeti céllal össze nem egyeztethetőnek [...] a **tudományos [...] kutatási célból** vagy statisztikai célból történő további adatkezelés«. Horizontális és összetett jellege miatt ezt a témát az **Európai Adatvédelmi Testület az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő kezeléséről szóló, tervezett iránymutatásaiban** részletesebben meg fogja vizsgálni.

44. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a kutatási célú adatkezelést »**megfelelő garanciák mellett** kell végezni«, és hogy e »garanciáknak biztosítaniuk kell, hogy olyan technikai és szervezési intézkedések legyenek érvényben, melyek biztosítják különösen az adattakarékosság elvének betartását. Ezen intézkedések közé tartozhat az álnevesítés, amennyiben az említett célok ily módon megvalósíthatók«.

171. A javaslat (35) preambulumbekzdése ugyanis az „általános érdekű célokra” utal azáltal, hogy (fogalom meghatározás helyett) a példák nem kimerítő listáját tartalmazza, amely magában foglalja az alkalmazott és magánfinanszírozású kutatást, technológiai fejlesztést és adatelemzést⁷⁸.
172. **A fentiek fényében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a Bizottságnak jobban meg kellene határoznia az ilyen „adataltruizmus” általános érdekű céljait. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a fogalom meghatározás hiánya jogbizonytalansághoz vezethet, valamint csökkentheti a személyes adatok védelmének szintjét az EU-ban. Például annak a követelménynek, amely szerint az adataltruista szervezetnek tájékoztatnia kell az adattulajdonost (beleértve az érintettet) „azon általános érdekű célokról, amelyek esetében lehetővé teszi adatainak az adatfelhasználó általi kezelését”, összhangban kell állnia azzal az elvvel, amely szerint az adatokat meghatározott, egyértelmű és jogszerű célokra kell gyűjteni, és azok további kezelése nem végezhető az említett célokkal összeegyeztethetetlen módon (célhoz kötöttség elve, az általános adatvédelmi rendelet 5. cikkének b) pontja szerint). Ezért a javaslatnak tartalmaznia kell az egyértelműen meghatározott célok kimerítő listáját.** Ezzel egyidejűleg az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos tudomásul veszi a javaslat (38) preambulumbekzdésében szereplő pontosítást⁷⁹. Ezt a pontosítást a javaslat érdemi részében, és nem csak a preambulumbekzdésben kell szerepeltetni, és a javaslatban egyértelmű különbséget kell tenni a következők között:

45. Az általános adatvédelmi rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelmények hangsúlyozzák az adattakarékosság elvének, az integritás és bizalmas jelleg elvének, valamint a beépített és alapértelmezett adatvédelem elvének fontosságát (lásd alább). Következésképpen, figyelembe véve az egészségügyi adatok érzékeny jellegét és az egészségügyi adatok tudományos kutatás céljából történő további kezelése során felmerülő kockázatokat, szigorú intézkedéseket kell hozni az általános adatvédelmi rendelet 32. cikkének (1) bekezdésében előírt megfelelő biztonsági szint garantálása érdekében”.

Lásd még az Európai Adatvédelmi Testületnek az általános adatvédelmi rendelet következetes alkalmazására vonatkozó, az egészségügyi kutatásra összpontosító európai bizottsági kérésre adott, 2021. február 2-án elfogadott választát.

⁷⁸ (35) preambulumbekzdés: „Ilyen célok lehetnek az egészségügy, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a mobilitás javítása, a hivatalos statisztikák létrehozásának megkönnyítése vagy a közszolgáltatások nyújtásának javítása. Szintén általános érdekű céloknak kell tekinteni a tudományos kutatás támogatását, ideértve például a technológiai fejlesztést és a demonstrációt, az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és a magánfinanszírozású kutatásokat. Ennek a rendeletnek az a célja, hogy hozzájáruljon az adatelemzés és a gépi tanulás lehetővé tétele érdekében az adatelemzések és a gépi tanulás – akár az Unión belül határokon átnyúló jelleggel történő – lehetővé tételéhez megfelelő méretű, adataltruizmus alapján hozzáférhetővé tett adatkészletek megjelenéséhez”.

⁷⁹ (38) preambulumbekzdés: „Az Unióban elismert adataltruista szervezeteknek **lehetőséget kell kapniuk a releváns adatok közvetlenül természetes és jogi személyektől történő összegyűjtésére vagy a mások által gyűjtött adatok feldolgozására.**

Az adataltruizmus általában az érintettek (EU) 2016/679 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 9. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett **hozzájárulására támaszkodik**, a törvényes hozzájárulásra a 7. cikkel összhangban vonatkozó követelményeknek megfelelően.

Az (EU) 2016/679 rendeletnek megfelelően a **tudományos kutatási célok a tudományos kutatás bizonyos területeihez** való hozzájárulással támogathatók, amennyiben megfelelnek a tudományos kutatás, vagy csak a kutatások egyes területei vagy a kutatási projektek egyes részei elismert etikai normáinak.

Az (EU) 2016/679 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy **a tudományos vagy történeti kutatási vagy statisztikai célú további feldolgozást** az (EU) 2016/679 rendelet 89. cikkének (1) bekezdésével összhangban nem szabad a kezdeti célokkal összeegyeztethetetlennek tekinteni”.

- hozzájárulás a tudományos kutatás területeihez,
- a tudományos vagy történeti kutatási vagy statisztikai célú további feldolgozás,
- közérdekű célokból történő adatkezelés (a javaslatban meghatározandó).

173. Ezenfelül az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy tisztázni kell a (36) preambulumbekzdésben szereplő „adattárak” fogalmát⁸⁰, amelyet csak ebben a preambulumbekzdésben említene, a javaslat érdemi részében nem, és amely mind a személyes, mind a nem személyes adatok kezeléséhez kapcsolódik.

3.5.2 16–17. cikk: nyilvántartási rendszer – a nyilvántartásba vételre való jogosultság általános követelményei – a nyilvántartásba vétel tartalma; a nyilvántartásba vétel eredménye (és időzítése)

174. A javaslat IV. fejezetében megteremti annak lehetőségét, hogy az adataltruista szervezetek nyilvántartásba vetethessék magukat „az Unió által elismert adataltruista szervezetként”⁸¹ azzal a kifejezett céllal, hogy erősítsék a működésükbe vetett bizalmat. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a javaslat nem tisztázza, hogy a nyilvántartásba vétel kötelező-e vagy sem, sem azt, hogy a IV. fejezet rendelkezései abban az esetben is alkalmazandók-e, ha az adataltruista szervezeteket nem veszik nyilvántartásba.
175. A nyilvántartásba vételre vonatkozó általános követelmények a 16. cikkben vannak felsorolva; a nyilvántartásba vételre vonatkozó követelmények a 17. cikkben és nevezetesen a 17. cikk (4) bekezdésének a)–i) pontjában vannak meghatározva. Az adataltruista szervezet „átvilágítása” a 16. cikk és a 17. cikk (4) bekezdése szerinti követelmények illetékes hatóság általi ellenőrzésére korlátozódik, és az alkalmazás időpontjától számított tizenkét héten belül megtörténik. A javaslat azonban nem határozza meg, hogy milyen típusú ellenőrzést kell végeznie az illetékes hatóságnak.
176. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy személyes adatok kezelése esetén erősebb garanciákat nyújtó rendszer megfelelőbb lenne a megfelelő ellenőrzések biztosításához és végső soron a bizalom növeléséhez, mint a javaslatban meghatározott „enyhébb” nyilvántartási rendszer (szinte egy egyszerű „bejelentésen alapuló” rendszer), amely hasonló az adatmegosztási szolgáltatókra vonatkozó rendszerhez.
177. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy problematikus az a tény, hogy jogi, technikai és szervezési szempontból szinte semmilyen követelmény nincs arra vonatkozólag, hogy miként lehet „az Unióban elismert adataltruista szervezetté” (vagy „adatmegosztási szolgáltatóvá”) válni. Például az a szervezet, amely a javaslat 15. cikkének (3) bekezdése alapján „írásbeli és szóbeli kommunikációjában az Unióban elismert adataltruista szervezetnek nevezheti magát”, (a továbbiakban: „címkézési hatály”) jogosult arra, hogy személyes

⁸⁰ (36) preambulumbekzdés: „Azoknak a jogi személyeknek, amelyek **általános érdekű célokat** támogatnak az adataltruizmuson alapuló releváns adatok rendelkezésre bocsátásával, és megfelelnek bizonyos követelményeknek, lehetőséget kell kapniuk arra, hogy »az Unióban elismert adataltruista szervezetek«-ként nyilvántartásba vetessék magukat. Ez **adattárak** létrehozásához vezethet [...]”.

⁸¹ A javaslat (36) preambulumbekzdése.

adatokat gyűjtsön, ami erősíti a polgárok elvárásait, különösen azt illetően, hogy ez a szervezet teljes mértékben megfelel-e az adatvédelemnek.

178. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy az adataltruista szervezeteknek megbízható szervezeteknek kell lenniük. Ami a nyilvántartásba vétel általános követelményeit illeti (amelyeket a javaslat 16. cikke ír elő), az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslat 16. cikkének b) pontjában előírt, az adataltruista szervezet (pl. jogi, szervezeti, gazdasági) profitorientált szervezetektől való függetlenségét egyértelműsíteni kell⁸².
179. **Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos különösen azt ajánlja, hogy a 16. cikkbe illesszenek be közvetlen hivatkozást az adatvédelmi követelményekre, különösen azokra a technikai és szervezési követelményekre, amelyek lehetővé teszik az adatvédelmi előírások alkalmazását és az érintettek jogainak gyakorlását.**
180. **A fenti elemek fényében, valamint figyelembe véve az adataltruista szervezetek által végezhető személyesadat-kezelés során az érintettre vonatkozó lehetséges hatásokat, az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslatban meghatározott, nyilvántartásba vételi rendszer nem ír elő kellően szigorú átvilágítási eljárást az ilyen szervezetekre vonatkozóan. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos alternatív eljárások lehetőségének vizsgálatát ajánlja, amelyeknek különösen figyelembe kell venniük az általános adatvédelmi rendelet szerinti, a személyes adatok kezelésére vonatkozó elszámoltathatósági és megfelelési eszközök szisztematikusabb beépítését, különösen a magatartási kódex vagy a tanúsítási mechanizmus betartását.**

3.5.3 18–19. cikk: átláthatósági követelmények és az érintettek és a jogi személyek adataikhoz fűződő jogainak és érdekeinek védelmére vonatkozó egyedi követelmények

181. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a nyilvántartásba vételi rendszert kísérő követelményeknek meg kell erősíteniük, de nem helyettesíthetik az **adataltruista szervezetek általános adatvédelmi rendelet szerinti adatkezelőként vagy adatfeldolgozóként fennálló kötelezettségeit.**
182. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat (36) preambulumbekzdése e tekintetben nem egyértelmű, mivel úgy tűnik, hogy a hozzájárulás visszavonásának eszközeit az adatfeldolgozóként eljáró, adataltruista szervezetnek kell biztosítania⁸³.

⁸² „A nyilvántartásba vétel érdekében az adataltruista szervezetnek: [...] b) nonprofit alapon kell működnie és **függetlennek kell lennie minden olyan egységtől, amely profitorientáltan működik**” (utólagos kiemelés).

⁸³ A (36) preambulumbekzdés lejjebb került (utólagos félkövér kiemelés): „**A további biztosítékoknak** magukban kell foglalniuk a **releváns adatok feldolgozásának** lehetővé tételét a nyilvántartásba vett szervezet által működtetett **biztonságos feldolgozási környezetben, felügyeleti mechanizmusokat**, például etikai tanácsokat vagy testületeket annak biztosítására, hogy az adatkezelő magas szintű tudományos etikai normákat tartson fenn, **hathatós technikai eszközöket a hozzájárulás bármikor történő visszavonásához vagy módosításához, az adatfeldolgozók (EU) 2016/679 rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségei alapján, valamint eszközöket arra, hogy az érintettek folyamatosan tájékozódhassanak az általuk rendelkezésre bocsátott adatok felhasználásáról**” (utólagos kiemelés).

Az azonban, hogy az adataltruista szervezet adatkezelő helyett adatfeldolgozónak minősül, további értékelést igényel, mivel nem az egyetlen lehetséges forgatókönyvnek tűnik a javaslattal összefüggésben.

183. Az (adataltruista szervezetként való) nyilvántartásba vétel támogató hatását szintén egyértelműen meg kell határozni, különös tekintettel a személyes adatok általános adatvédelmi rendelet szerinti kezelésére vonatkozó jogalap szempontjára⁸⁴. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megismétli, hogy **a nyilvántartásba vételi rendszer nem helyettesítheti a személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti kezeléséhez szükséges megfelelő jogalapot** az adatkezelés jogszerűsége tekintetében. Más szóval az általános adatvédelmi rendelet szerint a személyes adatok kezelése csak akkor és annyiban jogszerű, ha és amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogalap legalább egyike alkalmazandó.
184. A javaslat 18. cikkére tekintettel az Európai Adatvédelmi Testületnek és az európai adatvédelmi biztosnak kétségei vannak azt illetően, hogy miként őrizhető meg az altruista szervezet függetlensége azokban az esetekben, amikor a szervezet finanszírozása *„az adatokat feldolgozó természetes vagy jogi személyek által fizetett díjakon”*⁸⁵ alapul (azaz az adataltruista szervezet által e természetes vagy jogi személyeknek szolgáltatott adatokon). Emellett az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslatnak jobban ki kellene fejtenie, hogy az adataltruista szervezet milyen helyzetekben számíthat fel díjat természetes vagy jogi személyeknek az érintettek által az „adataltruizmus” miatt „átadott” adatok kezeléséért.
185. Ebben az esetben is, amint azt a közszférabeli szervek birtokában lévő adatok további felhasználásával kapcsolatban megjegyezték, felmerül a személyes adatok kezelésének és ebben az esetben az adataltruizmusnak az ösztönzésére irányuló, az adatkezelőknek szóló ösztönzők kérdése. Az adataltruista szervezetek nonprofit jellegű bejegyzett szervezetekként való minősítése ((36) preambulumbekendés) – amit az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos üdvözöl – csak részben enyhíti a fent említett problémát.

⁸⁴ E tekintetben a javaslat (38) preambulumbekendése a következőképpen rendelkezik: „Az Unióban elismert adataltruista szervezeteknek lehetőséget kell kapniuk a **releváns adatok közvetlenül természetes és jogi személyektől történő összegyűjtésére** vagy a mások által gyűjtött adatok feldolgozására. Az adataltruizmus **általában** az érintettek (EU) 2016/679 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 9. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett hozzájárulására támaszkodik, a törvényes hozzájárulásra a 7. cikkel összhangban vonatkozó követelményeknek megfelelően. Az (EU) 2016/679 rendeletnek megfelelően a tudományos kutatási célok a tudományos kutatás bizonyos területeihez való hozzájárulással támogathatók, amennyiben megfelelnek a tudományos kutatás, vagy csak a kutatások egyes területei vagy a kutatási projektek egyes részei elismert etikai normáinak. Az (EU) 2016/679 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a tudományos vagy történelmi kutatási vagy statisztikai célú további feldolgozást az (EU) 2016/679 rendelet 89. cikkének (1) bekezdésével összhangban nem szabad a kezdeti célokkal összeegyeztethetetlennek tekinteni”.

⁸⁵ Lásd a javaslat 18. cikke (1) bekezdésének d) pontját.

186. Emellett a (36) preambulumbekzdés szövege, amely az adataltruista szervezetekre vonatkozó követelményekre utal, aggályokat vet fel, mivel az „önkéntes megfelelésre” utal az általános adatvédelmi rendeletnek való (kötelező) megfeleléssel kapcsolatos kérdések tekintetében is⁸⁶.
187. A preambulumbekzdés szintén következetlen (kivéve, ha a (36) preambulumbekzdés szerinti követelmények opcionális jellegét hangsúlyozzák) a javaslat érdemi részével, a 17. cikk (3) bekezdésével, amely az Unióban nem letelepedett, adataltruista szervezetekre vonatkozik.
188. **A javaslat 19. cikkét illetően az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azon a véleményen van, hogy a javaslat e cikke és az általános adatvédelmi rendelet szerinti átláthatósági elvre vonatkozó kötelezettségek közötti összhang biztosítása érdekében az általános adatvédelmi rendelet 13. és 14. cikkére való kifejezett hivatkozást kell beilleszteni, valamint hogy az adataltruista szervezetnek és az adatfelhasználóknak az érintettekre vonatkozó személyes adatok kezelése tekintetében biztosítaniuk kell a szükséges információkat az érintett számára.**
189. Ezenkívül az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a 19. cikk (1) bekezdése a) pontjának⁸⁷ jelenlegi szövege nem egyértelmű és nehezen egyeztethető össze az általános adatvédelmi rendelet rendelkezéseivel.
190. **Ami a javaslat e fejezetét illeti, az anonimizált adatok nyújtásának kifejezett hangsúlyozása, amennyiben ez lehetséges és az adatkezelés céljának megfelelő, az adattakarékosság elvével összhangban különös jelentőséggel bírna annak érdekében is, hogy megvédjük az érintett személyeket az alapvető jogaikat és szabadságaikat érintő indokolatlan kockázatokkal szemben, különösen különleges adatkategóriák feldolgozása esetén.**

3.5.4 20. cikk és 21. cikk: a nyilvántartásba vételért és a megfelelés ellenőrzéséért felelős illetékes hatóságok

191. **A javaslat 20. cikkének (3) bekezdése tekintetében az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy meg kell erősíteni a megfelelés irányítását és nyomon követését annak érdekében, hogy biztosított legyen az adataltruista szervezetek megfelelőbb átvilágítása,**

⁸⁶ (36) preambulumbekzdés (utólagos félkövér kiemelés): „[...] Az említett nyilvántartásba vett szervezetek követelményeknek való önkéntes megfelelésének bizalmat kell kelteni abban, hogy az altruisztikus célokra rendelkezésre bocsátott adatok általános érdeket szolgálnak. Az említett bizalomnak elsősorban az Unión belüli letelepedési helyből, valamint a nyilvántartásba vett szervezetek nonprofit jellegére vonatkozó követelményből, az átláthatósági követelményekből és az érintettek és a vállalatok jogainak és érdekeinek védelme érdekében alkalmazott különleges biztosítékokból kell erednie. A további biztosítékoknak magukban kell foglalniuk a releváns adatok feldolgozásának lehetővé tételét a nyilvántartásba vett szervezet által működtetett biztonságos feldolgozási környezetben, felügyeleti mechanizmusokat, például etikai tanácsokat vagy testületeket annak biztosítására, hogy az adatkezelő magas szintű tudományos etikai normákat tartson fenn, hathatós technikai eszközöket a hozzájárulás bármikor történő visszavonásához vagy módosításához, az adatfeldolgozók (EU) 2016/679 rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségei alapján, valamint eszközöket arra, hogy az érintettek folyamatosan tájékozódhassanak az általuk rendelkezésre bocsátott adatok felhasználásáról”.

⁸⁷ A 19. cikk (1) bekezdésének a) pontja a következőképpen rendelkezik (utólagos félkövér kiemelés): „Az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásába felvett szervezetek tájékoztatják az adattulajdonosokat az alábbiakról: a) azok az általános érdekű célok, amelyek esetében lehetővé teszi adataiknak az adatfelhasználók általi [...] feldolgozását, egyszerűen érthető módon”.

beleértve az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelést is, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a javaslat rendelkezéseinek felügyelete egyértelműen meg határozva olyan módon, amely előírja, hogy amennyiben személyes adatokról van szó, az adatvédelmi követelményeket teljes mértékben be kell tartani, és azok az általános adatvédelmi rendelet alapján létrehozott adatvédelmi hatóságok hatáskörében maradnak.

192. Az adatvédelmi hatóságoknak a javaslat IV. fejezete szerinti rendelkezések felügyeletéért és végrehajtásáért felelős fő illetékes hatóságként való kinevezése egységesebb szabályozási megközelítést biztosítana a tagállamok között, és ezáltal hozzájárulna a javaslat egységes alkalmazásához. Az általános adatvédelmi rendelet szerinti kompetenciájukat és feladataikat tekintve az adatvédelmi hatóságok már rendelkeznek különleges szakértelemmel az adatkezelés megfelelőségének nyomon követése, a konkrét adatkezelési tevékenységek és adatmegosztás ellenőrzése, a személyes adatok tárolásának és továbbításának magas szintű biztonságát garantáló megfelelő intézkedések értékelése, valamint az adatkezelők és -feldolgozók személyesadatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségére vonatkozó tudatosság növelése terén.
193. Emellett az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a megfelelés ellenőrzése során az illetékes hatóságok hatásköre nem korlátozódhat a javaslat 21. cikkének (2) bekezdéséből következő „információkérési hatáskörré”. Ez a korlátozás egyértelműen a javaslatban előírányzott „címkézési rendszer” deklaratív jellegéből ered, bár nem felel meg a címkézéshez szükséges átvilágítási szintnek, mivel az ilyen címkézés magas elvárásokat támaszt az adatvédelmi szabályoknak való megfelelés tekintetében, különösen az érintettekkel szemben.
194. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy megfelelő forrásokat kell biztosítani az adatvédelmi hatóságok számára annak érdekében, hogy hatékonyan és eredményesen végezhessek el a szükséges felügyeletet. Ezenkívül az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az adatmegosztási szolgáltatókkal kapcsolatban a (28) preambulumbekkezdés kimondja, hogy *„ez a rendelet nem érintheti az adatmegosztási szolgáltatások nyújtóinak az (EU) 2016/679 rendelet betartására vonatkozó kötelezettségét, valamint a felügyeleti hatóságok az említett rendelet betartásának biztosítására fennálló felelősségét”*. Ugyanezt a feltételt meg kell határozni az adataltruista szervezetekkel kapcsolatban.

3.5.5 22. cikk: Az adataltruizmushoz való európai hozzájárulási űrlap

195. A javaslat 22. cikke felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy végrehajtási jogi aktusok útján elfogadja az „adataltruizmushoz való európai hozzájárulási űrlapot”⁸⁸. E tekintetben a (41) preambulumbekkezdésben meghatározottak szerint a 22. cikk úgy rendelkezik, hogy a hozzájárulási űrlapot a Bizottság – az Európai Adatvédelmi Testület támogatásával és az Európai Adatvédelmi Testülettel konzultálva – végrehajtási jogi aktussal hozza létre.

⁸⁸ A 22. cikk (1) bekezdése: „Az adataltruizmuson alapuló adatgyűjtés megkönnyítése érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az adataltruizmushoz való európai hozzájárulási űrlap kidolgozásával. A formanyomtatványnak lehetővé kell tennie, hogy a tagállamok egységes formátumban gyűjtsék a hozzájárulásokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni”.

196. E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy a javaslatnak kötelezőbb, strukturáltabb és intézményesítettebb mechanizmust kellene létrehoznia az Európai Adatvédelmi Testülettel való egyszerű konzultációnál.

3.6 Nemzetközi adattovábbítások: 5. cikk (9)–(13) bekezdés; (17), (19) preambulumbekkezdés; 30. cikk

197. Még ha a javaslat harmadik országokba irányuló adattovábbításra vonatkozó rendelkezései eleve csak a nem személyes adatokra korlátozódnak is, alkalmazásuk során valószínűleg felmerülnek az uniós adatvédelmi jogi kerettel fennálló jogi és szakpolitikai koherenciával kapcsolatos kérdések, különösen akkor, ha a személyes adatok és az adatkészlet nem személyes adatai elválaszthatatlanul összekapcsolódnak.
198. Mindazonáltal bár látszólag a személyes adatok kizárása a Bizottság szándéka, az adattovábbítási rendelkezések hatókörének korlátozása nem mindig tükröződik egyértelműen a javaslatban. Különösen a közsférabeli szervek birtokában lévő adatok továbbításáról szóló 5. cikk (9) és (10) bekezdése lenne alkalmazható a személyes adatokra, amennyiben ezek a személyes adatok egyidejűleg bizalmas adatok vagy szellemi tulajdon-jogok által védett adatok⁸⁹.
199. **Ugyanakkor a javaslat tartalmaz egy rendelkezést (5. cikk (11) bekezdés), amely valamilyen módon „védelmezőbbnek” tekinthető a nem személyes adatok, mint a személyes adatok tekintetében, mivel a javaslat szerint a Bizottság végül felhatalmazáson alapuló jogi aktus⁹⁰ útján konkrét feltételeket fogadhat el a nem személyes adatok bizonyos harmadik országokba történő továbbítására vonatkozóan, és akár meg is tilthatja azt⁹¹.**
200. **Az a lehetőség, hogy a Bizottság végrehajtási jogi aktus⁹² útján „megfelelőségi határozatokat” fogadjon el a nem személyes adatok adott harmadik országba történő továbbítására vonatkozóan, szintén kérdéseket vethet fel az általános adatvédelmi rendeletben a személyes adatok ugyanazon harmadik országba történő továbbítására vonatkozóan előírt adattovábbítási eszközökkel való kölcsönhatás és egységesség tekintetében.**
201. **Mindenesetre az adatvédelmi jogi kerettel való összhang biztosítása érdekében fontos emlékeztetni arra, hogy a „vegyes adatkészletek” esetében az általános adatvédelmi rendelet és különösen annak V. fejezete alkalmazandó.**
202. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat 30. cikke⁹³ csak a nem személyes adatokra vonatkozik, és (2) bekezdése látszólag tükrözi az általános

⁸⁹ Lásd a javaslat 5. cikkének (10) bekezdését: „A közsférabeli szervezetek csak akkor továbbíthatnak bizalmas vagy szellemi tulajdonjogokkal védett adatokat olyan további felhasználóknak, akik az adatokat a (9) bekezdés szerint kijelölt országtól eltérő harmadik országba kívánják továbbítani, ha a további felhasználó vállalja a következőket: a) betartja a (7)–(8) bekezdéssel összhangban előírt kötelezettségeket az adatok harmadik országba történő továbbítása után is; és b) elfogadja a közsférabeli szervezet tagállama bíróságainak joghatóságát az a) pontban foglalt kötelezettség teljesítésével kapcsolatos bármely jogvita tekintetében”.

⁹⁰ Lásd a javaslat (19) preambulumbekkezdését.

⁹¹ Lásd a javaslat (19) preambulumbekkezdését.

⁹² Lásd a javaslat 5. cikkének (9)–(11) bekezdését.

⁹³ 30. cikk, Nemzetközi hozzáférés, amely a VIII. fejezet záró rendelkezéseiben szerepel.

adatvédelmi rendelet 48. cikkének rendelkezéseit (azzal a különbséggel, hogy a 30. cikk (2) bekezdése időbeli korlátozást vezet be az érintett nemzetközi megállapodások tekintetében).

203. A javaslat 30. cikkének (3) bekezdése szerint a harmadik ország bírósága vagy közigazgatási hatósága által kiadott, az Unióban tárolt nem személyes adatok átadására vagy az azokhoz való hozzáférésre vonatkozó határozatot megkapó szervezetek (közzférabeli szerv, a további felhasználásra jogosult szervezet, az adatmegosztási szolgáltató, az adataltruista szervezet) kötelesek kikérni a javaslat szerinti illetékes hatóságok vagy szervek véleményét annak megállapítása érdekében, hogy teljesülnek-e az adattovábbításra vonatkozó feltételek (a 30. cikk (3) bekezdésének utolsó mondata).
204. Az illetékes hatósággal való konzultációra akkor van szükség, ha a harmadik ország bíróságának vagy közigazgatási hatóságának határozata „azt kockáztathatja, hogy a címzett az uniós jogot vagy az érintett tagállam jogát megsérti” (30. cikk (3) bekezdés)⁹⁴.
205. Úgy tűnik, hogy ez a rendelkezés az általános adatvédelmi rendelet 48. cikkéhez képest egy lépéssel továbbmegy azáltal, hogy egyes esetekben előírja az illetékes hatósággal való konzultációt. Ezért e tekintetben valahogy „védelmezőbbnek” lehet tekinteni a nem személyes adatok, mint a személyes adatok esetében, mivel az általános adatvédelmi rendelet nem irányoz elő ilyen bejelentést.

[3.7 Az intézményi keretekre vonatkozó horizontális rendelkezések; panaszok; az Európai Adatinnovációs Testület \(EDIB\) szakértői csoportja; felhatalmazáson alapuló jogi aktusok; büntetések, értékelés és felülvizsgálat, az egységes digitális kapuról szóló rendelet módosításai, átmeneti intézkedések és hatálybalépés](#)

3.7.1 23. cikk: az illetékes hatóságokkal kapcsolatos követelmények

206. A javaslat V. fejezete határozza meg az adatmegosztási szolgáltatók és az adataltruista szervezetek bejelentési keretének nyomon követésére és végrehajtására kijelölt illetékes hatóságok működési követelményeit. A javaslat III. és IV. fejezetéből az következik, hogy ezek az illetékes hatóságok különböznek az adatvédelmi hatóságoktól. A javaslat 23. cikkében meghatározott követelmények valóban arra utalnak, hogy e hatóságok „technikai jellegűek”, „*jogilag elkülönülnek és funkcionálisan*

⁹⁴ A 30. cikk (3) bekezdésében említett feltételek elégségesnek tűnnek ahhoz, hogy a **(2) bekezdésben foglalt feltételek és így az e bekezdésben említett nemzetközi szabályok helyébe lépjenek**. A 30. cikk (4) bekezdése szerint: „Ha a (2) vagy a (3) bekezdés feltételei teljesülnek, a **közzférabeli szerv, az a természetes vagy jogi személy, akinek az adat további felhasználására a 2. fejezet alapján jogot biztosítottak, esettől függően az adatmegosztási szolgáltató vagy az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásába felvett szervezet a megkeresés észszerű értelmezése alapján megadja a kérelemre válaszként a megengedett minimális adatmennyiséget**” (utólagos félkövér kiemelés).

A javaslat e rendelkezései **összeegyeztethetetlenek lehetnek más uniós vagy tagállami jogszabályokkal, nevezetesen a büntető- vagy polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre vonatkozóakkal**. E megállapítás adatvédelmi jogi relevanciáját az adja, hogy a **nem személyes adatok fogalmának téves értelmezése esetén nagy a kockázata annak, hogy a közzférabeli szervek, az adatmegosztási szolgáltatók, az adataltruista szervezetek, az adatok továbbfelhasználói és az adatfelhasználók személyes adatokat továbbítanak az érintett személyek számára (jelentősen) alacsonyabb szintű védelmet biztosító harmadik országba**.

függetlenek az adatmegosztási szolgáltatások nyújtóitól vagy az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásába felvett szervezetektől".

207. E tekintetben úgy tűnik, hogy az adatvédelmi felügyeleti hatóságok szerepe – a III. fejezet értelmében – az illetékes hatósággal való pusztán információcserére és – a IV. fejezet értelmében – az illetékes hatósággal való együttműködésre, valamint arra korlátozódik, hogy az illetékes hatóság kérésére véleményt vagy határozatot adjanak az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelés értékelését igénylő kérdésekről. Ezenkívül a javaslat nem határozza meg, hogy az adatvédelmi hatóságok hogyan és milyen mértékben fognak együttműködni az ilyen illetékes hatóságokkal, valamint hogy milyen pénzügyi és emberi erőforrásokat irányoztak elő annak érdekében, hogy az adatvédelmi hatóságok elvégezhesék az ilyen együttműködéshez szükséges feladatokat.
208. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat számos rendelkezése, amelyek felügyeletét a 12. és 20. cikk alapján kijelölt illetékes hatóságokra bízák, a személyes adatok védelméhez kapcsolódik. Ezt szem előtt tartva **az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos hangsúlyozza, hogy a független felügyeleti hatóságok hatásköreit és jogköreit teljes mértékben tiszteletben kell tartani, mivel feladatuk a természetes személyeknek az adatkezeléssel kapcsolatos alapvető jogainak és szabadságainak védelme, valamint a személyes adatok szabad áramlásának megkönnyítése az általános adatvédelmi rendeletben és az EUDPR-ben meghatározottak szerint, az EUMSZ 16. cikkével és a Charta 8. cikkével, valamint az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélezési gyakorlatával összhangban⁹⁵. A fentiekre tekintettel az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a javaslat kifejezetten ismerje el, hogy amennyiben személyes adatokról van szó, az adatvédelmi hatóságok a fő illetékes hatóságok a javaslat III. és IV. fejezete rendelkezéseinek való megfelelés nyomon követésében, szükség esetén más érintett ágazati hatóságokkal konzultálva. Ahogyan már korábban is hangsúlyoztuk, e hatóságok számára megfelelő forrásokat kell biztosítani e feladat hatékony és eredményes elvégzéséhez.**

3.7.2 24. cikk: panaszok; 25. cikk: hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog

209. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a 24. cikk előírja, hogy „*a természetes és jogi személyeknek joguk van panaszt benyújtani az illetékes nemzeti illetékes hatósághoz az adatmegosztó szolgáltatók vagy az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásába felvett szervezetek ellen*”, azonban nem határozza meg a panasz lehetséges tartalmát (nevezetesen azt, hogy a javaslat milyen jellegű megszegéséről van szó). Úgy tűnik továbbá, hogy a javaslat II. fejezetében említett közsférabeli szervekkel vagy tovább-felhasználókkal szembeni panaszok nem lehetségesek, és ezekről a javaslat 24. cikke nem rendelkezik.

⁹⁵ Lásd többek között a Bíróság 2010. március 9-én az Európai Bizottság kontra Németországi Szövetségi Köztársaság ügyben hozott ítéletét, C-518/07.sz, amely elérhető a következő internetcímen: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=hu&num=C-518/07>
2010. március 9-i ítéletében a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az adatvédelmi hatóságoknak mentesnek kell lenniük mindenfajta – akár közvetlen, akár közvetett – külső befolyástól. A külső befolyás pusztán kockázata elegendő annak megállapításához, hogy az adatvédelmi hatóság nem járhat el teljes függetlenséggel.

210. Emellett a 25. cikk bármely érintett természetes vagy jogi személy számára megállapítja a hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogot az illetékes hatósághoz benyújtott panasszal kapcsolatos intézkedés elmulasztása, valamint az illetékes hatóságok 13., 17. és 21. cikk szerinti határozatai tekintetében (nevezetesen az adatmegosztási szolgáltatások felügyeletével kapcsolatos határozat; az adataltruista szervezetek nyilvántartásba vétele; a bejegyzett adataltruista szervezetek megfelelésének nyomon követése).
211. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a javaslat fent említett, az illetékes nemzeti hatóságnál történő panasztételhez való jogra (24. cikk), valamint a fent említett illetékes hatóság intézkedésének elmulasztásával vagy határozataival szembeni hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogra (25. cikk) vonatkozó rendelkezései növelhetik az általános adatvédelmi rendelet és a javaslat közötti párhuzamos és következtelen rendszerek e véleményben kiemelt kockázatát. Például az olyan közvetítő szolgáltatásokkal kapcsolatos panaszok, amelyek az érintettek számára biztosítják az általános adatvédelmi rendelet szerinti jogok gyakorlásához szükséges eszközök rendelkezésre állását (lásd a 9. cikk (1) bekezdésének b) pontját), a javaslat értelmében az illetékes hatóságok hatáskörébe tartoznának. Más szóval az „anyagi jogi” következtelenségek és átfedések a közigazgatási és bírósági eljárások közötti átfedéseket is „erősítenék”.
212. **Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos a javaslat azon anyagi jogi szabályainak, amelyek felügyeletét az illetékes hatóságokra bízzák, valamint a javaslat nyomunkövetési mechanizmusának világos, egyértelmű és szigorú meghatározására szólít fel, ami biztosítja az általános adatvédelmi rendelettel való teljes összhangot.**

3.7.3 26. cikk és 27. cikk: az Európai Adatinnovációs Testület szakértői csoportjának összetétele és feladatai

213. A javaslat VI. fejezete *„létrehoz egy hivatalos szakértői csoportot (Európai Adatinnovációs Testület), amely megkönnyíti a tagállami hatóságok bevált módszereinek megjelenését, különösen a mások jogaival (a II. fejezet szerint) érintett adatok további felhasználására irányuló kérelmek feldolgozásával, az adatmegosztási szolgáltatók (III. fejezet szerinti) bejelentési keretrendszerével és az adataltruizmussal (IV. fejezet) kapcsolatos következtetes gyakorlat biztosítása tekintetében. Ezenkívül a hivatalos szakértői csoport támogatja a Bizottságot és tanácsot ad részére az ágazatok közötti szabványosítás irányításával és az ágazatok közötti stratégiai szabványosítási kérelmek elkészítésével kapcsolatban”*⁹⁶.
214. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az újonnan létrehozott Európai Adatinnovációs Testület, *„amely az összes tagállam illetékes hatóságainak, az Európai Adatvédelmi Testületnek, a Bizottságnak, a vonatkozó adattereknek és meghatározott ágazatok illetékes hatóságainak egyéb képviselőiből áll”* (26. cikk (1) bekezdés) lenne megbízva a 27. cikk a)–e) pontjában felsorolt feladatokkal⁹⁷, amelyek a személyes adatok kezelése szempontjából is relevánsak.

⁹⁶ Indokolás, 8. oldal.

⁹⁷ „A Testület az alábbi feladatokat látja el:

215. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos üdvözli, hogy az Európai Adatvédelmi Testület az Európai Adatinnovációs Testület tagja lett. Mindazonáltal az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos úgy véli, hogy az Európai Adatinnovációs Testülettel kapcsolatos rendelkezések a személyes adatok kezelése tekintetében valószínűleg hatással lesznek a nemzeti adatvédelmi hatóságok és az Európai Adatvédelmi Testület azon feladataira és hatásköreire, amelyek a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak védelmére, valamint a személyes adatok Unión belüli szabad áramlásának elősegítésére vonatkoznak⁹⁸ (tekintettel az általános adatvédelmi rendelet 70. cikke értelmében az Európai Adatvédelmi Testületre ruházott feladatok széles körére, amelyek szerint tanácsot kell adnia a Bizottságnak, valamint iránymutatásokat, ajánlásokat és gyakorlatokat kell kibocsátania, valamint az EUDPR 57. cikke értelmében az európai adatvédelmi biztosra ruházott feladatokra).
216. Ezért az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt ajánlja, hogy a jogi szövegben tisztázzák, hogy a személyes adatok kezelését illetően a nemzeti és az uniós jog alapján létrehozott adatvédelmi felügyeleti hatóságok minősülnek „illetékes hatóságnak”. Egyértelművé kell tenni továbbá, hogy az Európai Bizottságnak az adatvédelmi kérdésekkel kapcsolatban nyújtott tanácsadás és a személyes adatok kezelésével kapcsolatos következetes gyakorlatok kidolgozása nem tartozik az Európai Adatinnovációs Testület hatáskörébe, mivel az általános adatvédelmi rendelet 70. cikke kifejezetten az Európai Adatvédelmi Testületre ruházza ezeket a feladatokat.
217. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos azt is ajánlja, hogy a precizitás és a jogi egyértelműség, valamint az esetleges félreértések elkerülése érdekében az Európai Adatinnovációs Testületet „adatkormányzási bizottsági szakértői csoportnak” vagy hasonlóan nevezzék át, hogy a megnevezés jobban tükrözze a javaslat 26. cikke alapján létrehozott szerv *jogállását és jellegét*.

a) tanácsadás és segítségnyújtás a Bizottság számára a 7. cikk (1) bekezdésében említett közszférabeli szervezetek és illetékes szervezetek **3. cikk (1) bekezdésében említett adatkategóriák további felhasználására irányuló kérelmek feldolgozásában** következetes gyakorlata kidolgozásában;

b) tanácsadás és segítségnyújtás a Bizottság számára az illetékes hatóságok **adatmegosztási szolgáltatókra vonatkozó követelmények** alkalmazásában következetes gyakorlata kialakításában;

c) tanácsadás a Bizottság számára **az adatfelhasználáshoz és az ágazatközi adatmegosztáshoz alkalmazandó és kialakítandó ágazatközi szabványok rangsorolása**, az ágazatok közötti összehasonlítás, a biztonságra vonatkozó ágazati követelményekkel és a hozzáférési eljárásokkal kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása terén, figyelembe véve az ágazatspecifikus szabványosítási tevékenységeket is;

d) segítségnyújtás a Bizottság számára **az adatok interoperabilitásának, valamint** a különböző ágazatok és területek közötti **adatmegosztási szolgáltatásoknak a javításában**, a meglévő európai, nemzetközi vagy nemzeti szabványokra építve;

e) az illetékes nemzeti hatóságok e rendelet szerinti együttműködésének megkönnyítése kapacitásépítés és információcsere révén, különösen az adatmegosztási szolgáltatók bejelentési eljárására, valamint az elismert adataltruista szervezetek nyilvántartásba vételére és nyomon követésére vonatkozó hatékony információcsere módszereinek kidolgozásával”.

⁹⁸ Lásd például a 27. cikk a) pontját, amely a következőket írja elő: „tanácsadás és segítségnyújtás a Bizottság számára a 7. cikk (1) bekezdésében említett közszférabeli szervezetek és illetékes szervezetek 3. cikk (1) bekezdésében említett adatkategóriák további felhasználására irányuló kérelmek feldolgozásában következetes gyakorlata kidolgozásában” (utólagos kiemelés).

3.7.4 31. cikk: a javaslat megsértése esetén alkalmazandó szankciók

218. **A javaslat nem hangolja össze a javaslat megsértése esetén alkalmazandó szankciókat (és nem határozza meg a szankcionálandó szabálysértéseket, a rendelkezések megszegése esetén alkalmazandó bírságokat, valamint az ilyen szankciók alkalmazására jogosult hatóságokat vagy szerveket), és a következőket írja elő: „a tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek végrehajtására. Az előírt szankcióknak hatékonyak, arányosnak, visszatartó erejűnek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről [e rendelet alkalmazásának kezdőnapja]-ig tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat érintő minden későbbi módosításról”.**
219. Az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy ez a rendelkezés, amely korlátozza a javaslat végrehajthatóságát (a harmonizált szankciók kiszabására való képességet), és esetleg a legenyhébb tagállam esetében a legkedvezőbb igazságszolgáltatási fórum kiválasztását is lehetővé teszi, sérti a javaslat azon kifejezett célját, hogy növelje a további felhasználásba, az adatmegosztási szolgáltatásokba és az altruizmusba vetett bizalmat.

3.7.5 33. cikk: az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása

220. A javaslat e cikke módosítja az egységes digitális kapuról szóló rendeletet ((EU) 2018/1724 rendelet)⁹⁹, amely a következő adminisztratív eljárásokat vezeti be: bejelentés adatmegosztási szolgáltatói minőségben; nyilvántartásba vétel európai adataltruista szervezetként. Amelynek várható eredménye: a bejelentés kézhezvételének visszaigazolása, a nyilvántartásba vétel visszaigazolása.
221. **E tekintetben az Európai Adatvédelmi Testület és az európai adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy az e véleményben már elemzett bejelentési és nyilvántartásba vételi rendszer nem helyettesítheti a személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti kezeléséhez szükséges megfelelő jogalapot az adatkezelés jogszerűsége tekintetében. Más szóval az általános adatvédelmi rendelet szerint a személyes adatok kezelése csak akkor és annyiban jogszerű, ha és amennyiben az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti jogalap egyike alkalmazandó. A kétértelműség elkerülése érdekében a javaslatnak egyértelműen meg kell határoznia ezt a szempontot.**

Brüsszel, 2021. március 10.

Az Európai Adatvédelmi Testület részéről

Az elnök

(Andrea Jelinek)

Az európai adatvédelmi biztos részéről

Az európai adatvédelmi biztos

(Wojciech Wiewiorowski)

⁹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

